

KRAFT VEKS

Aggie i byen

Ho kallar seg Frost og lagar melodisk elektronika.

Side 11

Foto MAGNUS ENXING

Studentidrettshallen Kraft vil byggje nye uteareal. 22.000 kvadratmeter er teikna opp, og utvidinga vil gjere Kraft til ei av dei største idrettsparkane i Tromsø. Idrettssjef Tarjei Mathisen meiner anlegget vil bli utruleg komplett. Marte Jensen og Tromsøstudentenes idrettslag ønskjer seg først og fremst kunstgrasbane.

Side 4-5

Ung debutant

I fjor avslutta ho forfattarstudiet ved Universitetet. No gjev Inger N. Bråtveit ut bok om tap av minne og omsorg for dei gamle.

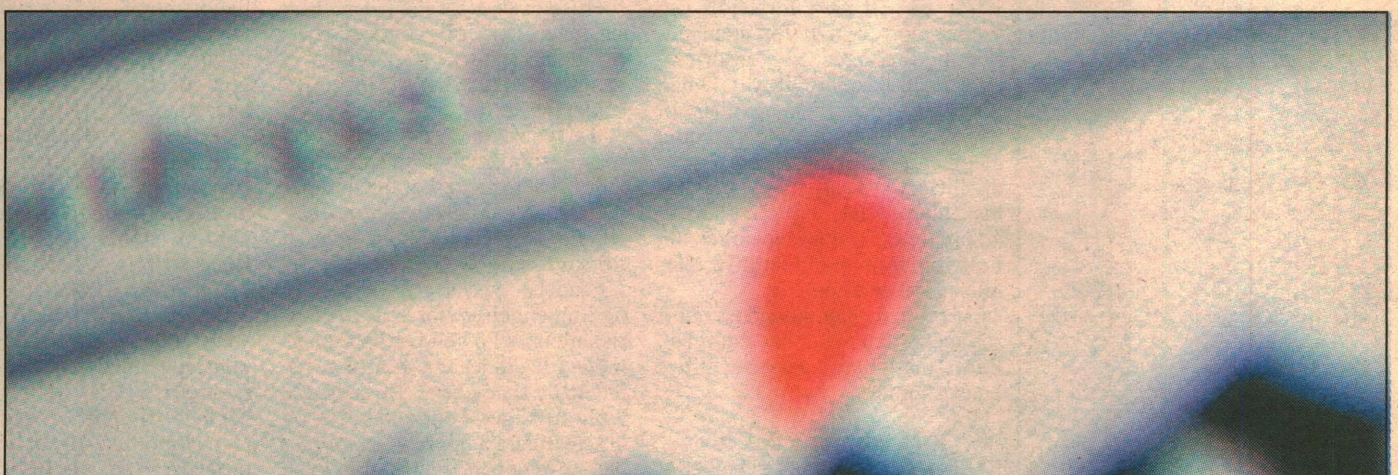
Side 18-19

PMF i år òg

Sist gong stod grisehovud i fokus. I år vert det blant anna Pawnshop, Soundtrack of our lives og Ram-Zet.

Side 24-25

Lyst til å dele kvardagen din med oss? **Så flott!**

Tips sendast til utopia@utopia.no

Utopia

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgiften.

Ansvarlig redaktør:
Audun Rundberg

Kulturredaktør:
Kjartan Otterå

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotoansvarlig:
Monja Fischer

IT-ansvarlig:
Sigurd Stordal

Sivilarbeider:
Markus Bruun

Redaksjonen:
Stine Bø
André Bruun
Christoffer Eilifsen
Jon Terje Eiterå
Glenn Fagervik
Silje Frantzen
Olav Kandal
Irmelin Kjelaas
Kjetil Lerfall
Marianne Nielssen
Ragnhild Vik Nilsen
Adaocha Odu
Morten Oddvik
Erica Restoften

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utopia.no

Opplag:
5000

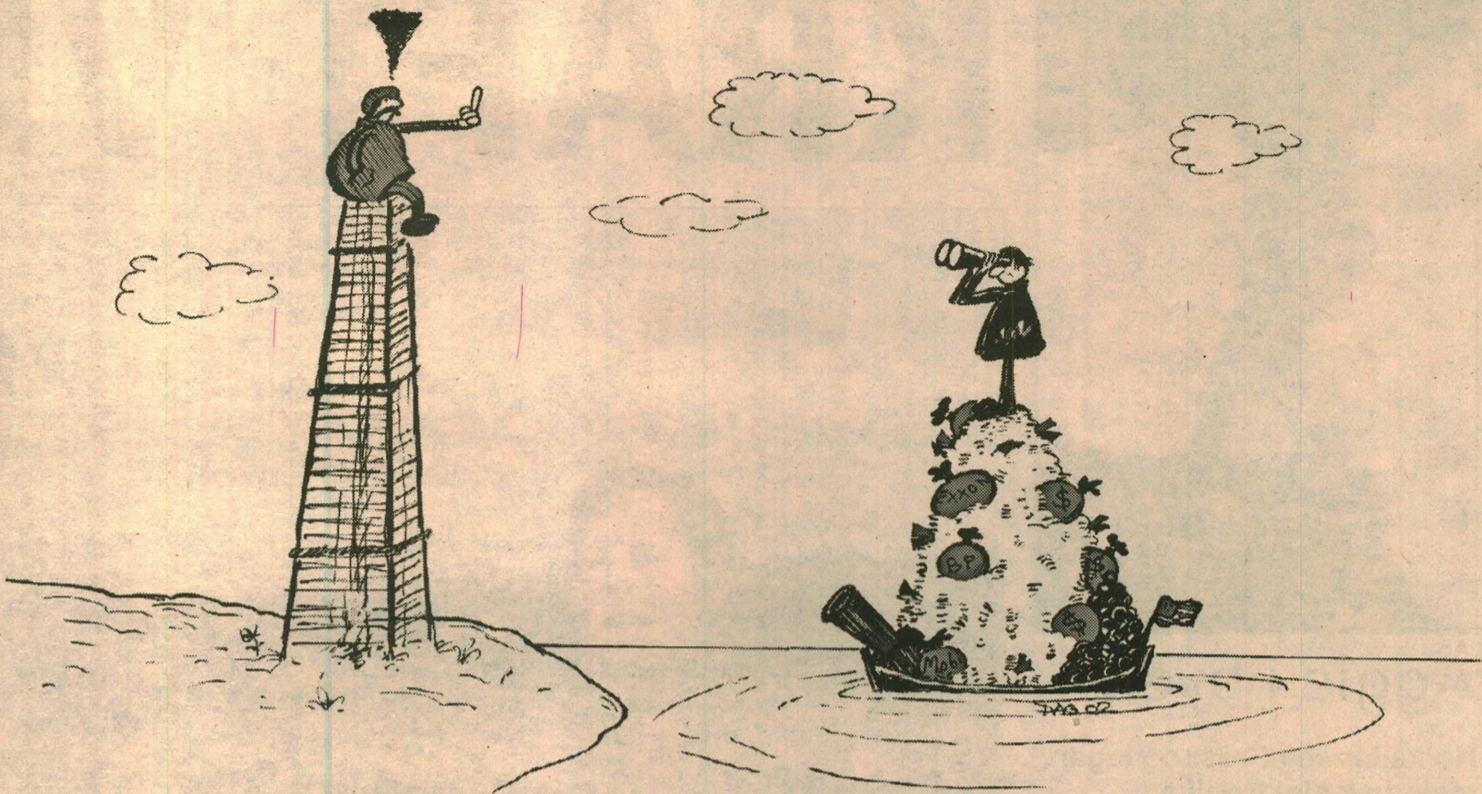
Neste deadline:
10. oktober 2002

Neste utgivelse:
16. oktober 2002

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

For å komme skikkelig ut av uføret må det gjøres noe drastisk med maktforholdene i Midtøsten, skriver Jon Børge Hansen fra FN-sambandet.

Illustrasjon DAG ELLINGSEN

Motiver for krig

Kronikk JON BØRGE HANSEN,
FN-sambandet

Hva var det viktigste som skjedde i måneden som gikk? I deler av min vennekrets kommer TILs 4-2 tap mot Hamkam på Alfheim høyt opp på lista. For andre er det rekka av egne små seire og nederlag som rangeres. Men globalt, innafor feltet jeg jobber med - internasjonal politikk - vil jeg trekke fram en sak: Saudi-Arabia sa et endelig NEI til å slippe vestlige selskaper til i oljeproduksjonen i landet.

Siden 70-tallet har de store vestlige oljeselskapene vært stengt ute fra de enorme oljerikdommene der. Saudi-araberne har tatt hand om oljeproduksjonen sin sjøl. I ett år har det vært forhandla om å åpne opp på nytt for utenlandske investeringer. Et konsortium av Exxon Mobile, Royal Dutch Shell, BP, TotalFina og noen til var nokså sikre på at de sto foran et gjennombrudd. De regna med en historisk vending i saudiarabisk oljepolitikk, og var klare til å sprøyte 25 milliarder dollar inn i utbygging av nye lukrative oljefelter i kongedømmet.

Men forhandlingene brøt sammen. Saudiene har sagt nei. Bare marginale gassfelt tilbys konsortiumet.

Kapitalen må vokse

Er dette så viktig, da? Saken er at de store selskapene står med milliarder i overskudd, og finner ingen steder å investere dem. De høye oljeprisene har gitt Exxon minst 8 milliarder dollar de ikke vet hvor de skal gjøre av, Shell har 4 milliarder til overs, osv. Kapitalen må reinvesteres, den må forøkes,

ellers er den død. Akkumuler, eller gå under, det er kapitalens lov nummer en.

For amerikanske selskaper er situasjonen verst. De er stengt ute fra å investere i de store oljelandene Saudi-Arabia, Irak, Iran, Libya, i praksis også i Venezuela og Mexico.

Til nokså nylig var også de svære olje- og gassfeltene i Sentralasia utafør rekkevidde. I den regionen er bildet endra de siste årene, og framtidige investeringer der i ferd med å bli sikret: det siste året har amerikanerne fått 60 000 soldater på plass i Sentral- og Sør-Asia. Krigene mot Afghanistan åpna for det. Og amerikanske soldater og oljeeksportiser er de siste månedene blitt stasjonert i Georgia, for å sikre de nye oljeledningene fra Kaspishavet gjennom Kaukasus og Tyrkia til Middelhavet.

I det siste har Vest-Afrika pekt seg ut som et nytt satsningsområde. Det fortapte kontinentet har opplevd en voldsom sjarmoffensiv fra amerikansk hold etter at forekomstene i Guineabukta og i Tsjad har vist seg å være store og tilgjengelige for drift. Utenriksminister Powell har hatt intens møtevirksomhet med afrikanske ledere de siste ukene, Bush skal ta turen til Nigeria etter årskiftet, og USA vurderer å opprette en militær base i regionen, sannsynligvis på øya São Tomé, melder New York Times.

Men, som fagtidsskriftet Petroleumworld oppsummerer det: "Oljefeltene i USA og i Nordsjøen er på nedtur, og nye utvinningsområder i Russland og Afrika har vist seg å være politiske utfordrin-

ger. Oljeselskapene har i det siste heller brukt kontantoverskudd til å kjøpe tilbake egne aksjer enn å investere i usikre prosjekter."

En kjapp krig

For å komme skikkelig ut av uføret må det gjøres noe drastisk med maktforholdene i Midtøsten. Nå som før finnes de største, billigste, lettest utnyttbare oljefeltene i Gulfoområdet. Det er også der oljeprisen i praksis fastsettes.

Først ordne opp i Irak, med verdens nest største oljereserver. Så nytte hele Midtøstenkartet. Hele regionen fra Afghanistan til og med Somalia er på tegnebrettet i Washington nå. Planene som drøftes inkluderer oppdeling av Saudi Arabia - det oljerike øst skilles ut fra områdene i vest der de hellige byene Mekka og Medina gjør amerikansk kontroll umulig uansett.

Bak disse strategiske prosjektene folk i Bushadministrasjonen sysler med nå ligger det mange motiver. 1) Amerikansk innenrikspolitikk spiller sjølsagt en rolle: Bush vil vise seg som sterk mann hjemme. 2) USAs imperieambisjoner er viktige - USA er og skal være uten seriøse utfordrere til kontrollen med verden og verdens ressurser. 3) USAs store avhengighet av oljeimport er i seg sjøl både et maktpolitisk og et økonomisk problem - det må løses raskt. 4) Den amerikanske økonomien - og med den hele verdensøkonomien - er inne i ei langtrukken strukturell krise. IMF, det Internasjonale Pengfondet, legger i disse dagene fram nye analyser av utviklinga. De advarer mot alvorlige ubalanser i økonomien. - En kjapp krig

mot Irak vil ha begrensa innvirkning på verdensøkonomien, den vil til og med kunne ha positiv effekt gjennom å klargjøre situasjonen. Nå nøler investorene, sa Horst Koehler, direktør for IMF, til Herald Tribune 20.9. Men en langtrukken krig innebærer risiko for en økonomisk nedtur, advarer han.

Det femte motivet

Bush og kretsen rundt ham har lenge ment at problemene i amerikansk økonomi skyldes tillitssvikt: fra forbrukerne hjemme som er usikre på framtida, og fra omverden som tviler på USAs styrke. Svaret på lav vekst og svekket dollar er resolutt og nådeløs handelskraft. En krig mot Irak kan være med på å løse mange problemer. Ikke minst for den indre kretsen i Washington, de som nesten uten unntak kommer direkte fra topposisjoner i den amerikanske oljeindustrien. Et Irak under amerikansk kontroll kan i det minste løse det akutte problemet for Exxon & co - det å finne nye investeringsobjekter i bransjen for overskuddskapitalen og sikre at akkumulasjonsprosessen fortsetter. Motiv nummer 5, altså. Et eget, viktig motiv, og samtidig et fortetta uttrykk for minst 3 av de 4 foran. Derfor har Saudi-Arabias bastante nye nei til å la det USA-ledete oljekonsortiumet få investere sine 25 milliarder dollar der i landet så stor betydning. Det ga Bush-folket bekræftelse på at noe drastisk må gjøres, og det må gjøres nå.

Er det verdt prisen?

FLASKEFØR: Er det verdt risikoen å miste livet for å få ruset seg i helgene, eller kan hendelsene i det siste være en tankevekker for oss alle?
Illustrasjonsfoto AUDUN RUNDBERG

Nordmenn risikerer hver helg livet ved å kjøpe smuglersprit. Kanskje dette er tiden for at alkoholprisene blir vurdert slik at folk begynner å kjøpe trygg sprit?

Kommentar PER JOSEF KR. INSULÁN

Metanolsaken som har versert i det siste er noe de fleste, for ikke å si alle, har fått med seg. Dette får meg til atter en gang å lure på nordmenns drikkevaner. Det burde si litt at når det ble kjent at et stort parti metanol var ute på markedet, at flere polutsalg på Østlandet merket en drastisk oppgang i spritsalget. Må det virkelig være slik at det må dødsfall til før vi skjønner at det ikke er trygt å drikke smuglersprit? Men, kjenner jeg mentaliteten rett, går det ikke lang tid før det selges mindre sprit på polet, slik at smuglerspriten eller hjemmebrenten atter en gang kommer til å være ledende på markedet.

Mange kjenner seg vel igjen i en situasjon fra hjemstedet der man blir sett ned på fordi man ikke drikker seg sanseløs i løpet av helga. Det virker som om der

er et kriterium for å bli ansett som "kul" at man drikker til man stuper, og at man selv da får plass til "bare en liten dram til". Men prøver du å ta deg en liten drink etter middagen på en tirsdag blir du automatisk stemplet som alkoholiker. Det er dessverre slik man tenker her i landet.

Noe annet som kanskje kan forklare litt hvorfor noen er villige til å ta risikoen med smuglerspriten er de skyhøye avgiftene staten krever på alkohol. Mange føler at de snyter staten når de kjøper smuglersprit, noe de ikke ser ut til å ha noe problem med.

Det er også dessverre en mentalitet i mange miljøer, spesielt utenfor de store byene, at dersom man drikker polsprit i stedet for hjemmebrent eller smuglersprit, blir man stemplet som "sossete" eller "pysete". I praksis vil det da bety at man blir "oppdratt" til å foretrekke sprit som kan i verste fall være dødelig for den eller de

som drikker av den, samtidig som polspriten, som må sies å være trygg, blir sett ned på som noe man kjøper for å vise seg frem eller for å vise at man er bedre enn resten.

Kanskje dette kan være tiden da politikerne setter seg ned og ser litt på hva det er som gjør smuglersprit så attraktivt, og når de finner ut at det er prisnivået som gjør det, kanskje de kan få gjort noe med det.

Samtidig kan man vel også lure på hvor lang tid det skal ta før man kan få en drikkekultur her i landet, i motsetning til den drikkekulturen som herjer nå. Lenger ned på kontinentet har det så og si alltid vært akseptert at man kan ta seg en dram på kvelden selv midt i uka, eller at man ikke behøver å drikke seg fra sans og samling hver eneste helg for å bli sosialt akseptert. Slik er det dessverre ikke her i landet, og jeg lurer på om det noensinne vil bli.

For 25 år siden

Studentene på Storskogåsen har i snart ¾ år krev en nedsettelse av husleia på Storskogåsen med 10 prosent for å kompensere den lavere standarden på Storskogåsen i forhold til Prestvann. Premisset for Storskogåsbeboerne har hele tida vært at utgiftene ved en slik husleienedsettelse skulle belastes budsjettet og ikke taes inn gjennom husleieøkninger. Samskipnadsstyrets flertall har hele tida gått steilt i mot dette og hevdet, stort sett uten begrunnelse, at det ikke eksisterer noen standardforskjell.

Henta fra saken *Husleieøkning i oktober*

For 10 år siden

Universitetet i Tromsø har fått i oppgave å utrede nye opptaksregler for medisinstudiene over hele landet. De nye opptaksreglene skal legge mer ekt på personlighet, og mindre på karakterer fra videregående skole. Evnen til å anvende kunnskap blir viktigere enn evnen til å lære. På den måten skal man unngå at medisinstudiet fylles opp av studenter med skyhøyt karaktersnitt, men kanskje uten anlegg for å bli gode leger.

Henta fra saken *Mer personlighet, mindre karakter*

Uønsket!

Leder 1. juli fikk likestillingsloven en ny bestemmelse om seksuell trakassering. Bestemmelsen forbyr seksuell trakassering og pålegger ledelsen å forebygge og hindre slik trakassering. Høgskoler og universiteter er omfattet av bestemmelsen.

■ Selv om vi på mange områder er kommet langt i Norge i dag er det fremdeles mye som gjenstår. Når noe ikke er slik det bør er det nødvendig å påpeke hvordan det skal være. Derfor er presiseringen i den nye likestillingsloven god. Uønsket seksuell oppmerksomhet er nettopp det, uønsket. Vi vet at det eksisterer, også på høgskolene og universitetene. Derfor er presiseringen også nødvendig.

■ Likestillingsombud Kristin Mile mener ingen læresteder kan påberope seg å følge loven dersom de ikke kan vise til konkrete planer for arbeidet mot seksuell trakassering. I følge Karin Yrvin, nestleder i Arbeiderpartiets kvinnebevegelse, har kun fire av ti utdanningsinstitusjoner laget regler for å beskytte studenter mot uønsket seksuell oppmerksomhet. Yrvin omtaler situasjonen som "horribel".

■ Horribel. Ikke fordi utdanningsinstitusjonene ikke har klart å lage regler snart tre måneder etter at loven ble endret, men fordi de ikke har utarbeidet regler 24 år etter at likestillingsloven først kom.

■ 10. september ga likestillingsombudet universitetene og høgskolene en frist på tre uker til å redegjøre for status i arbeidet mot seksuell trakassering. Denne fristen må overholdes. I brevet til utdanningsinstitusjonene stiller Mile flere viktige spørsmål, blant annet:

■ *Har lærestedet satt i verk tiltak for å hindre seksuell trakassering?*

■ *Har lærestedet utarbeidet rutiner for håndtering av saker om seksuell trakassering?*

■ *Hvordan er eventuelle retningslinjer gjort kjent for ansatte og studenter?*

■ Man kan frykte at svarene på disse spørsmålene er bedrøvende med tanke på hvor viktig arbeidet mot seksuell trakassering er. I stedet for å fokusere på det som er galt bør man finne ut hva man kan gjøre med det. Arbeidet mot seksuell trakassering må intensiveres om redegjørelsen viser at man fremdeles bare er på planleggingsstadiet.

Tilfeldig?

16. oktober starter Polar music festival i Tromsø. 15. oktober får studentene utbetalt den månedelige studiestøtta. Dette er åpenbart et resultat av god planlegging, men er det festivalen som skal takke Lånekassen, eller Lånekassen som skal takke festivalen?

Kraft skal utvides:

Blant byens største

Studentidrettshallen Kraft skal utvides. På tegnebordet ligger det som kan bli blant Tromsøs største idrettsanlegg for variert idrett.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto MAGNUS ENXING

Studentidrettshallen Kraft åpna 22. januar 2001. Bare et og et halvt år etter er tegningene for utbygginga klare. De nye planene er resultatet av et samarbeid mellom Kraft, Steinsvik arkitektkontor, Teknisk avdeling på Universitetet og Tromsøstudentenes idrettslag (TSI).

Alt mulig rart

Arealene oppe ved Kraft er allerede avsatt til idrettsparken. Dermed er det bare et spørsmål om hva man ønsker å bygge, og om man har penger til å gjøre det. I planene for utbygginga er det tegnet inn en kunstgressbane, en kurvballbane, to tennisbaner, en bocciabane og to strandvolleyballbaner. I tillegg kommer flere parkeringsplasser og en våt overraskelse.

– Det vil bli et utrolig komplett anlegg, sier Tarjei Mathisen, idrettsjef på Kraft.

Utregninger gjort på oppdrag fra arkitektkontoret viser at kostnaden for disse banene vil bli 18 millioner kroner. Studentidrettshallen kosta i sin tid 30 millioner.

Fotballen først

– I første omgang ønsker vi å bygge kunstgressbane, sier Mathisen. Banen vil koste fem millioner kroner. TSI har signalisert at dette

er noe av det som står øverst på ønskelista.

– Det viktigste for oss er det som gagnar undergruppene våre, sier Marte Jensen, fungerende leder av TSI.

Fotballgruppa er i dag den største undergruppa til TSI, med over 50 medlemmer. Fordi hallen på Kraft ikke kan brukes er fotballgruppa nødt til å leie bane ved Tromsøhallen både til trening og kamper.

Andre må vente

I dag brukes området mellom idrettshallen og den planlagte fotballbanen som lagrings- og parkeringsplass i forbindelse med bygginga av Teorifagbygget. Derfor kan man ikke starte med de andre banene før denne plassen er frigjort. Idrettsavdelinga til SiTø lanserer i disse dager en visjon for arbeidet for de neste fem åra. Mathisen tror imidlertid ikke det vil ta riktig så lang tid før fotballen ligger i nota.

– Vi starter kanskje med bygginga av fotballbanen våren 2003. Da er den kanskje ferdig sent på høsten, sier Mathisen, som så håper på å kunne ta resten av utbyggingene etter det.

En våt overraskelse

– Når får studentene svømmehall?

– Vi vet det er mange som vil ha det. Det ligger i planene det

NYE KRAFT: Idrettsjef Tarjei Mathisen og Marte Jensen, fungerende leder for TSI, studerer planene for utbygging

også, forsikrer Mathisen, og viser frem en ny tegning. Problemet er at et svømmebasseng koster mye penger. Mathisen anslår prisen på et 25 meter langt svømmebasseng til å være 30 millioner kroner.

– Det å få et idrettsanlegg var i seg selv et stort løft, mener Mathisen.

Det er også planlagt en utvidelse av hallen, kalt byggetrinn to. Mathisen og Jensen er enige om at kapasiteten er sprengt på enkelte av rommene på Kraft. Dette gjelder spesielt aerobic- og

styrkerommene. I følge Jensen er det uheldig at kampsportgruppene ikke har noe eget rom. Byggetrinn to vil sannsynligvis bedre situasjonen.

Må utvide

– Om vi skal få flere medlemmer er vi nødt til å utvide, mener Mathisen, og viser til en undersøkelse Kraft foretok på Høgskolen og Det medisinske fakultet.

Av 70 spurte svarte 23 at de trente på Kraft. 20 svarte at de trente på Sats, mens tre trente på

Nautilus og 4-5 stykker trente andre plasser. Flertallet trente med andre ord på andre steder enn Kraft.

– Jeg tror de vil trene her om tilbudet blir bedre, sier en optimistisk Mathisen.

Frykter støttekutt

Tilskuddsordningen for frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner skal forenkles. Organisasjonene frykter reduksjon i støtten.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Tilskuddet til de frivillige organisasjonene har tidligere vært basert på antall medlemmer, lokallag, fylker og avholdte kurs. For å redusere volumet av dokumentasjon og kontroll i ordningen foreslår Barne- og familiedepartementet (BFD) å fjerne kurs og fylker som utmålingskriterier.

– Dette vil føre til en reduksjon i tilskuddet for mange organisasjoner, sier Frode Henriksen, lokallagsleder i Sosialistisk ung-

dom (SU). Ordningen vil ikke ha betydning for SU, fordi deres støtte er regnet ut fra Sosialistisk venstrepartis stemmeantall ved siste stortingsvalg. Det samme gjelder de andre partipolitiske ungdomsorganisasjonene og deres moderpartier.

– Dette vil gå ut over de små organisasjonene, sier Fredriksen, og nevner Blindeforbundets ungdomsorganisasjon som et eksempel. Selv om de er små betyr ikke det at jobben deres er mindre viktig.

Fredriksen tror de små organisasjonene nå må sette i gang store vervekampanjer for ikke å få mindre støtte.

– Om verving går på bekostning av de normale aktivitetene er det uheldig, avslutter Fredriksen.

BFD er klar over at det vil komme reaksjoner mot ordningen.

– For å sikre organisasjonene en viss stabilitet i sine tilskudd innføres det en overgangsordning over tre år, som innebærer at en organisasjon ikke kan motta grunnstøtte som avviker mer enn 10 prosent i forhold til foregående år, skriver barne- og familieminister Laila Dævøy.

REDUKSJON: Frode Fredriksen, lokallagsleder i Sosialistisk ungdom, mener den nye tilskuddsordningen vil føre til en reduksjon i tilskuddet for mange barne- og ungdomsorganisasjoner.

Foto AUDUN RUNDBERG

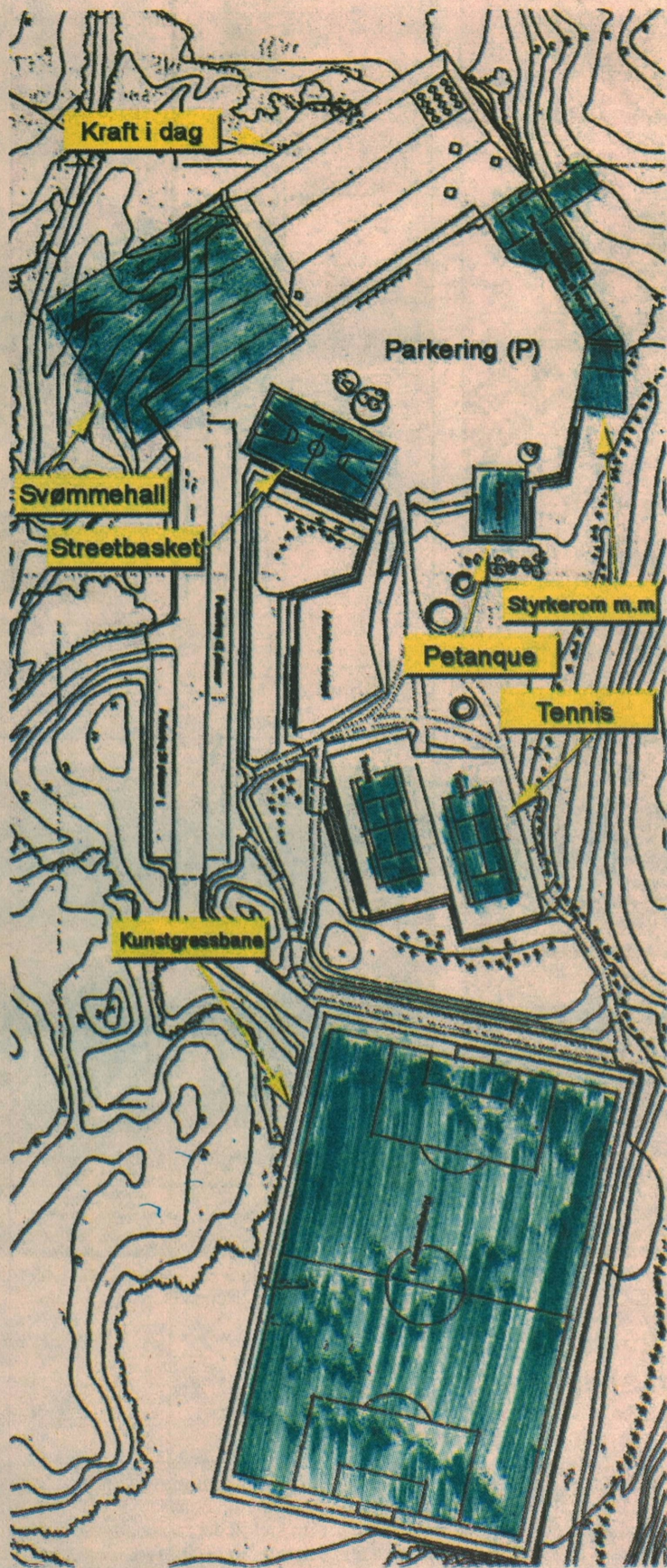
Drettsanlegg

entidrettsshallen Kraft.

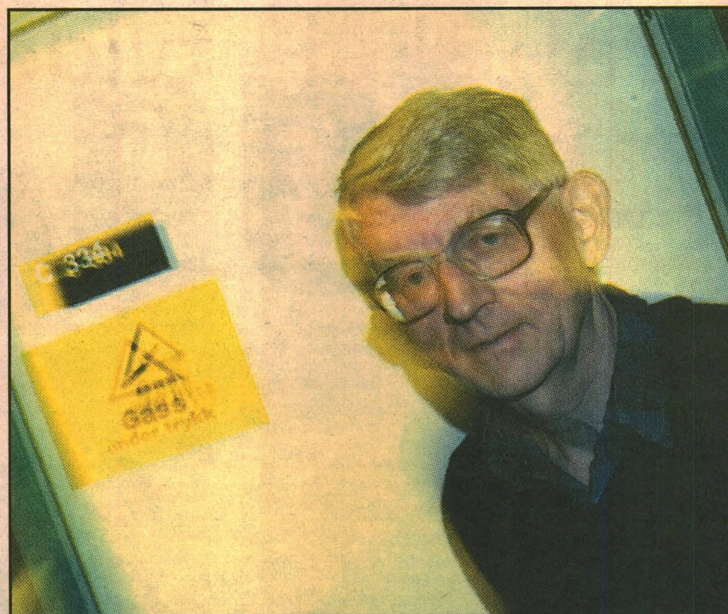
30 prosent fra HiTø

Kraft kunne neppe ha ligget mere sentralt for universitetsstudentenes del. Det ser imidlertid ikke ut til at beliggenheten betyr at den ikke blir brukt av høgskolestudentene. 30 prosent av brukerne av Kraft er registrert som studenter ved Høgskolen i Tromsø. Våren 2002 var det 9500 studenter i Tromsø, og 2700, 28 prosent, studerer ved Høgskolen.

INFOKIOSK: På disse infokioskene kan studentene sjekke e-post eller sjekke timeplanen via Classrom. Det er Høgskolen i Tromsø som har skaffet til veie de mobiltelefonfremmede datamaskinene. Foreløpig finnes det to stykker, en på Avdeling for helsefag og på Avdeling for lærerutdanning. – Det er ofte man bare skal sjekke e-posten og nå slipper man å gå ned på datalabben, sier Stig Andre Haug, fysioterapistudent. Medstudent Lise Edvardsen synes plasseringa er høvelig, klasserommet ligger nemlig tre meter unna.

Foto AUDUN RUNDBERG

INSPIRASJON: – Realfagsstudiet kan hjelpe studentene til å bli inspirerende lærere, forteller Tor Dahl ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet.

Ny satsing på realfag

En ny og spennende videreutdanning skal få lærere til å bli mer interessert i realfagene. Målet er at interessen skal smitte over på elevene.

Tekst MARTE DRAGSET
Foto AUDUN RUNDBERG

En bekymringsverdig lav interesse for realfag har fått NHO Troms til å reagere. I samarbeid med Universitetet, Høgskolen, Tromsbakken videregående skole og Sommerlyst skole har initiativtaker Finn Magne Bjelkavik i NHO utarbeidet et nytt realfagsstudium for lærere. Et studium som vil vektlegge nytten av realfagene.

Satser på lærerne

Det nye ettårsstudiet vil ha oppstart våren 2003, og er myntet på lærere som jobber i grunn- og videregående skole. For å øke rekrutteringen til realfagsutdanning, må elevens interesse vekkes på et tidlig stadium. Professor Tor Dahl ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, er ansvarlig for fagplanleggingen av det nye videreutdanningstilbudet.

– Realfagsstudiet kan hjelpe studentene til å bli inspirerende lærere, sier Dahl. På denne måten kan elever i grunn- og videregående skole få øynene opp for realfag og nytten av en realfagsutdanning.

Stikkord bedrift

Dette er ikke første gangen en videreutdanning av lærere innen realfag er blitt tilbudt, men søknaden har vært dårlig. Kanskje de tidligere tilbudene ikke var spennende nok?

– Det nye tilbudet vektlegger et samarbeid mellom lokale bedrifter og utdanningsinstitusjonene, sier Dahl. Videreutdanningsstudentene vil bli utplassert i bedrifter i to perioder på to uker, hvor de vil bli gitt muligheten til å forstå hvordan realfag benyttes i arbeidslivet. Studentene vil få konkrete oppgaver, som å skissere et undervisningsopplegg for sine elever.

– Vi vil også gjøre lærerne i stand til ta med elevene til de samme bedriftene de har hospitert i, forteller Dahl.

Realfagene vil bli undervist i er de fagene som er mest dominerende i bedriftene, som matematikk, fysikk og geografi. Da er det fagsbølgen på den nye realfagsbølgen skal strømme inn på nordnorske grunn- og videregående skoler, og øke en stadig synkende realfagsrekruttering.

Utopia presiserer

I forrige utgave skrev Utopia om det økonomiske rotet og underskuddet i Studentstyrets regnskap for i fjor. Avisa ønsker å presisere at underskuddet ikke skyldes det omtalte rotet, som man kunne tro etter å ha lest artikkelen. Underskuddet skyldes en investering i datamaskiner og en tilbakebetaling av EU-tilskudd Studentstyret hadde fått året før til Studentfredskonferansen 2000.

nsu

Ledige plasser i kontorlandskapet på hovedgården

Studentstyret -NSU Tromsø utlyser plasser i kontorlandskapet.

Alle organisasjoner, foreninger og lag tilknyttet universitetet kan søke.

Søknadsfrist 12 oktober 2002

Søknad sendes til:

Studentstyret NSU-Tromsø v/org.sek.

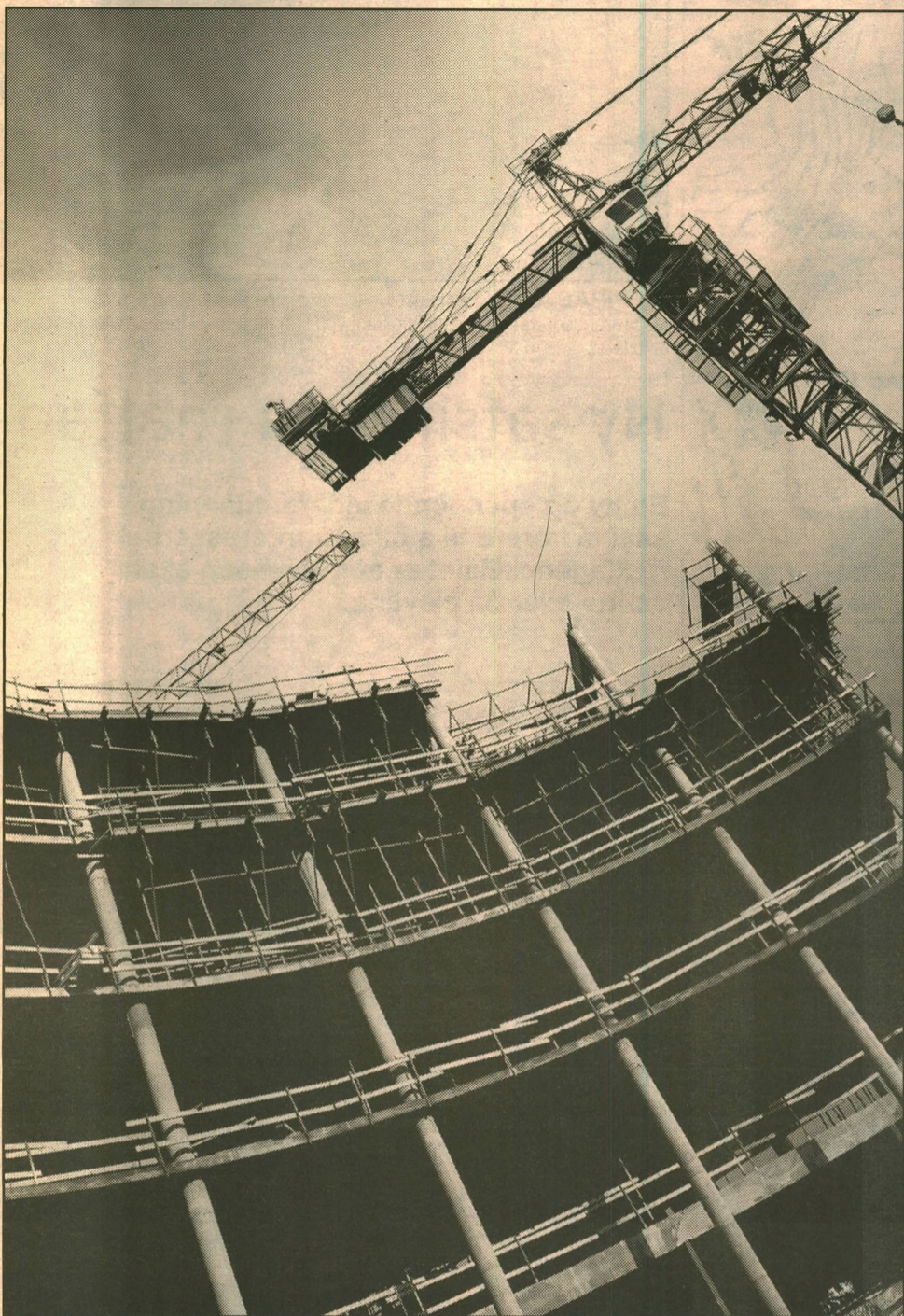
Hovedgården UiTø

9037 Tromsø

Telefon: 776 44202

Bygg, reis deg

HUS 1: Under heisekranenes åsyn skal ikke en eneste planke plasseres feil.
Alle foto AUDUN RUNDBERG

TEKNOLOGI: Prosjektleder Kjell Jensen i Statsbygg titter opp på en liten del av Teorifagbyggets kontrollsystemer.

KJELLEREN: Høsten 2004 skal 550 studenter følge forelesningene i eksamen filosoficum i dette auditoriumet.

Du må ha lagt merke til det. Fra morgen til kveld jobber 250 mennesker med å reise det som skal bli universitetsområdets nest største bygg.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Like ovenfor Statsarkivet og Universitetsbiblioteket ruver heisekranene og stillasene over det uferdige Teorifagbygget. 800 millioner kroner og 36.000 kvadratmeter sørger for at dette blir blant Universitetets største og mest moderne bygg.

Teorifagbygget skal stå ferdig i november 2003, og vil være innflyttingsklart sommeren 2004.

Blant innflytterne finner vi Studentsamskipnaden i Tromsø, IT-avdelinga, Det juridiske fakultet, Institutt for filosofi og Institutt for psykologi. Det er også satt av 2000 underjordiske kvadratmeter til magasiner for Statsarkivet.

Bygget består av til sammen seks hus som alle er forbundet med ganger under bakken. Noen av husene er tilpasset spesielt for de som skal flytte inn, mens andre er laget for å kunne brukes av

hvem som helst.

Bevegelsessensorer, termurmålere og karbondioksidnifere i hvert rom sparer penger samtidig som de sørger for at innemiljøet er optimalt. Forlater du rommet kan temperaturen senkes. Får du besøk skiftes lufta ut fortere. Fra det sentrale kontrollrommet under bakken kan temperatur og luftsirkulasjon justeres individuelt for hvert rom. Framtidsteknologi? Neida.

– Ingenting av dette er eksperimentelt, bedyrer Kjell Jensen, prosjektleder i Statsbygg. Teknologien er velprøvd. Det som er nytt er at det blir brukt så mye teknologi samtidig.

Under bakken i hus 1, den største av bygningene, er det gjort plass til et stort auditorium med 550 sitteplasser. Audio- og videoutstyr gjør det mulig å følge med på forelesningene i store auditorium fra andre steder

i Teorifagbygget. I hagen utenfor huset som skal romme Det juridiske fakultet skal det bygges en rettssal der jusstudenter kan øve seg på å føre rettsaker. Alt i alt vil Teorifagbygget bidra til å samle Universitetet, samtidig som mange enheter vil få bedre plass enn de har i dag.

Jevn kjønnsfordeling i Tromsø

Tekst AUDUN RUNDBERG

I 1965 var åtte prosent av representantene på Stortinget kvinner. Fra 1965 til 1993 steg prosentandelen jevnt og trutt, og nådde en foreløpig topp i 1993 med 39 prosent. Etter valgene i både 1997 og 2001 har dette tallet vært 36 prosent. I dag er 42 prosent av Bondevik-regjeringa kvinner.

Hvordan står det til i Tromsø?

Slår man sammen tallene fra Studenttinget, Studentstyret, styret i Studentsamskipnaden, Universitetsstyret og Høgskolestyret, kommer man fram til at 48 prosent av representantene er kvinner. Studentstyret er verstingen i denne gruppa, med en kvinneandel på "bare" 43 prosent. Både Høgskolestyret og Studenttinget har flere

kvinner enn menn.

Likestillingsombud Kristin Mile synes den høye kvinneandelen er veldig positiv.

– Tradisjonelt sammenligner man med nivået på Stortinget, og å passere kvinneandelen i politikken er bra, påpeker Mile. Situasjonen i de utdanningsrelaterte styrene i Tromsø er imidlertid ikke den samme for likestillingen ellers i

landet.

– Det er fremdeles et veldig kjønnsdelt arbeids- og utdanningsmarked. Kvinner og menn velger tradisjonelle utdanninger. Dette påvirker selvfølgelig arbeidsmarkedet senere, sier Mile, som mener disse tradisjonene er vanskelige å forandre.

I 2001 var omtrent 60 prosent av studentene ved høyskolene og

universitetene i landet kvinner. 60 prosent av de uteksaminerte kandidatene fra de statlige høyskolene var kvinner, det samme for de som var ferdige med lavere grads studier og hovedfag. Samtidig ble 40 prosent av doktorgradene i fjor tatt av kvinner.

OPPOSISJONELL: Tchebonsou Ngankan gjer noko styresmaktene i Kamerun ikkje vil han skal gjere. Han tenkjer sjølv.

Kamerunsk studentkamp

Rett til nytenking og refleksjon høyrer ikkje med i studentkvardagen i Kamerun. Utopia har møtt Tchebonsou Ngankam, leiar i den nystarta kamerunske studentunionen UNEEC.

Tekst ARNT V. ARNTSEN
Foto KJARTAN OTTERÅ

Makthavarane i Kamerun gjer student-situasjonen nærmast umogleg fordi nytenking og refleksjon kan true dei.

– Vi seier at det ikkje finnest skulegong i Kamerun fordi tilstandane i utdanningssystemet er så dårlege. Vi har for få undervisningsrom og for lite undervisningsmateriale. Studentane har heller ikkje rett til å tenke sjølvstendig eller å reflektere over sin eigen situasjon, seier Tchebonsou.

Tchebonsou fortel at lærarane er dårleg behandla og må undervise kanskje fire gongar så mykje

som lærarane i Noreg.

– Dei må reprodusere gamle kurs fordi det finnest ikkje tid til å utvikle innhaldet i undervisninga. Dette gjer at studentane ikkje får ta del i si eiga utdanning. Det finnest overhovudet ikkje noko samarbeid mellom administrasjonen, fakulteta og studentane. Lærarane blir tilsette av administrasjonen ved det gjeldane universitetet. Problemet er at administrasjonen i universiteta er blitt tilsette av presidenten. Dermed blir alle nytenkande og opposisjonelle lærarar valt vekk, forklarar han.

– Makthavarane har fått nok av at folk vil tenke for seg sjølve, legg han til.

Gamal herreklubb

Tchebonsou fortalte dei oppmøtte under Internasjonalt seminar at dei korrupte statstilsette vernar om kvarandre ved å utnytte den økonomiske situasjonen i landet. Han gav følgjande eksempel: Legane i Kamerun fekk ein reduksjon i lønn på 75 prosent. Dei demonstrerte og mista jobbane sine. Arbeidslediggongen er på 50 prosent så det fans nok legar som ville ta plassane. Det lønner seg ikkje å seie seg imot makta.

– Forholdet mellom generasjonane er broten. Det finnest ikkje noko samarbeid mellom generasjonane. Vi står åleine. Dei før meg har ei fortid som dei

berre kan skamme seg over. Min generasjon har framtida framfor seg og kan bruke den til å skape ei ny framtid for Kamerun, fortel Tchebonsou.

– Sjølv sagt finnest det nyanser i dette biletet, fortel han. Det finnest både korrupte unge og hjelpsame eldre, men det finnes ein stor mangel på tillit.

Sidan Kamerun vart sjølvstendig i 1960 har det vore styrt av to presidentar. Ahidjo regjerte frå 1960 og sidan 1982 har Paul Biya styrt landet. I 1990 vart det oppretta eit fleirpartisystem etter stort press frå studentane i landet.

– Problemet ligg i at det er dei same menneska som sit i leiande

posisjonar i dag, påpeikar Tchebonsou.

Urnevalet

Tchebonsou reiser rundt Noreg saman med Temajio Tsape for å lære studentdemokratiet å kjenne. Men han er ikkje overraska over at berre 7 prosent av studentane brukte stemmeretten sin i fjor.

– Vi i Kamerun vil verkeleg forandre på noko, seier han. I Noreg er systemet allereie oppgåande. Vi vil gi den nye generasjonen edle idear og slik få i gong eit ekte demokrati og gi folk ei god utdanning. Det er denne prosessen som er revolusjonen, seier Tchebonsou.

Hvor er det billigst?

Rundt om på studenthusene i landet varierer prisene en del, men hvor er det egentlig billigst?

Tekst MARKUS BRUUN

Som eneste av studenthusene vi spurte hadde Driv studentrabatt til alle studenter. På Studentsamfunnet i Trondheim er praksisen at det ikke gis rabatt til studenter

generelt. Medlemmer av Studentsamfunnet får derimot fem kroner avslag på ølen. Rabatten gjelder alle medlemmer av studentsamfunn rundt om i landet. Prisen i Trondheim er 33 kroner før klokken 23:00 og 42 kroner etter. Dette

forutsetter at du er medlem av Studentsamfunnet, hvis ikke blir den fem kroner dyrere. På lørdager før klokken 21:00 og andre ganger det er vorspiel på Studentsamfunnet koster ølen 28 kroner.

Både på Chateau Neuf i Oslo og Kvarteret i Bergen opereres det med faste priser. Ingen har rabatt her, bortsett fra de som jobber

på de respektive plassene. Ølen koster 35 kroner på Chateau Neuf, mens prisen på Kvarteret varierer mellom 33 kroner før klokken 22:00 og 42 kroner etter klokka 22:00.

På studenthuset Driv i Tromsø bør alle studenter være fornøyde. Driv gir rabatt til alle studenter. På Driv betaler du 39 kroner for ølen

hvis du er student og 49 hvis du ikke er det. Driv har også som de andre studenthusene en egen pris for dem som jobber frivillig.

Inntektsavhengig tilbakebetaling

Studentparlamentet i Oslo ønsker å kjempe for inntektsavhengig tilbakebetaling av studielånet. – Studenter som går ut i dårlig betalte jobber skal ha mulighet til å betale mindre avdrag på lånet, sier leder av velferdskomiteen i Studentparlamentet Irene Tanke til Universitas. Hun håper Lånekassen kan ta

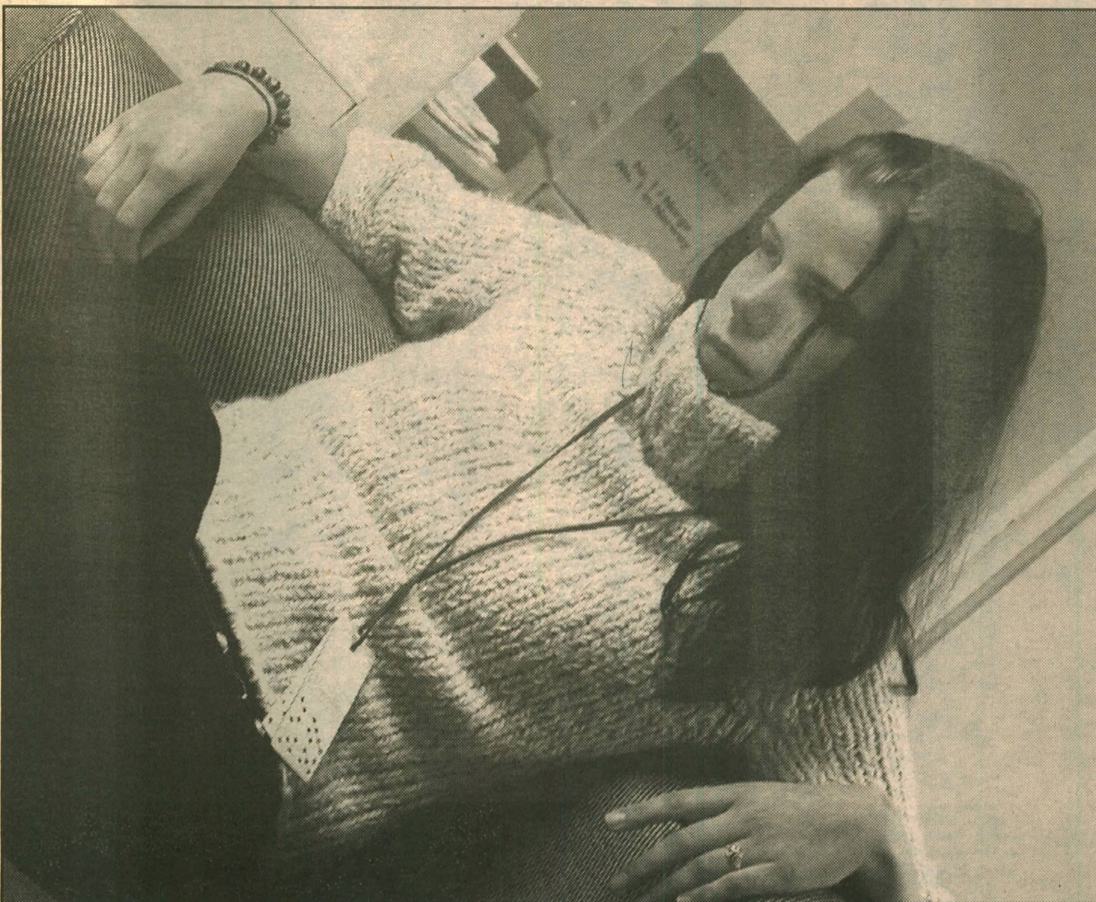
på seg arbeidet med utformingen av modellen for tilbakebetaling. Foreløpig finnes det to modeller for inntektsavhengig tilbakebetaling. Den ene ble utarbeidet av forskningsstiftelsen Fafo i 1986, men ble forkastet fordi den var for dyr. Den andre modellen brukes i Sverige. Begge modellene innebærer at man betaler en viss prosentandel av lønnen hvert år.

Strengere straff for juks

Studentrepresentantene ved Norges teknisk-vitenskapelige universitet (NTNU) vil ha strengere straffer for studenter som jukser med semesteroppgavene, skriver Under dusken. Tidligere ble semesteroppgaven annullert hvis man oppdaget juks, forteller Hanne Skaare Pedersen. Sammen med Sindre Balas representerer hun studentene i

universitetets øverste organ, styret ved NTNU. I august vedtok styret, etter forslag fra de to studentrepresentantene, å skjerpe straffen for studenter som tas i fusk. Nå får man mulighet til å suspendere studenten for resten av semesteret. Vedkommende vil ikke få anledning til å levere ny semesteroppgave, ei heller stille til eksamen.

Engasjert demokrati for kvalitet

ENGASJÉR DEG: Julia Holte Sempler meiner at studentane burde vise litt meir interesse for kva som skjer i studieverdagane deira.

I slutten av denne månaden er det igjen urneval. Julia Holte Sempler frå Arbeidsutvalet meiner studentane bør kome på bana no når Kvalitetsreforma vil påverke dei i stor grad.

Tekst ARNT V. ARNTSEN
Foto MARKUS BRUUN

– Vi har hittil ikkje diskutert noko heilt konkret om kva vi skal gjere i valet for å profilere oss. Sjølv sagt er det partia sitt ansvar å gjere seg sjølve kjende, men vi har eit ansvar for å profilere Studentstyret og Arbeidsutvalet, seier Julia Holte Sempler, Utdanningspolitisk og likestillingsansvarleg.

– Studentstyret fungerer enno som øvste valte organ, trass i at det er berre omtrent 7 prosent av studentane som har røysta. Det er opp til studentane om dei vil bruke stemmeretten sin eller ikkje. Det at dei ikkje gjer det er eit demokratisk problem som bør rettast opp.

Ho fortel vidare at det er kjempeviktig at studentane engasjerer seg no når Kvalitetsreforma vil få direkte konsekvensar i studietida deira. Her har også NSU frå eit sentralt hold hatt stor påverknad i utforminga av Kvalitetsreforma.

– Studentane bør engasjere seg for å påverke korleis den blir utført her ved universitetet, påpeikar ho. Ved auka effektivisering av studietida kan dette sjølv sagt føre til at studentane har enda mindre tid til å engasjere seg i studentpolitikken. Men, det er vår oppgave å samarbeide med administrasjonen om korleis Kvalitetsreforma skal sjå ut ved dette universitetet. Det treng ikkje bli mindre tid. Reforma vil antakeleg skape betre tilknytning på instituttnivå, samt at undervisningsåret blir lengre.

Ho fortel vidare at Kvalitetsreforma kan vere veldig positiv når institusjonen har så stor påverknadskraft som den har.

– Reforma kan bli eit kjempeoppleft, men det krev at departementet følgjer opp reforma sine intensjonar med finansiering. Det viktigaste er at studentane innser at dei faktisk har påverknadskraft til å bruke på sin eigen situasjon, konkluderer ho.

Nettval i Trondheim

Tekst KJARTAN OTTERÅ

I førre nummer skreiv Utopia at Sosialistisk studentlag (SSL) ville ha val av Studentstyret over Internett. Med det ville dei auka oppslutnaden rundt valet. Student-

styreleiar Tor Arne Morskogen var derimot skeptisk, både når det gjaldt gjennomføring og om det i det heile tatt var lov.

Studenttinget ved NTNU i Trondheim har allereie gjennomført eit slikt val, og tek sikte på å

halda fram med det dei neste åra.

– Våre erfaringar med nettval er berre positive, fortel Elin Bakås nestleiar i Studenttinget. Også fjorårets rektorval gjekk over nettet.

Nettvalet i Trondheim erstatta

det tradisjonelle Urnevalet, men det var sett opp på pc'ar rundt omkring som ein kunne bruke ved stemmegjeving. Valet gjekk over det interne nettet til NTNU (intranettet) der studentane kunne logge seg inn med eige brukarnamn og

passord.

Oppslutninga rundt valet, derimot, er ei anna historie.

– Vi hadde faktisk ein liten nedgang frå året før, seier Bakås.

På loffen

Erasmus-student nummer 10.000 kommer fra Tromsø, og dette må feires.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto AUDUN RUNDBERG

Erasmus-ordninga er et utvekslingsprogram for studenter, som Norge er med i via EØS. Poenget med programmet er at en kan dra til utlandet og ta en del av utdannelsen sin der. I Tromsø har alle søkere i det siste fått stipend.

Få fra Tromsø

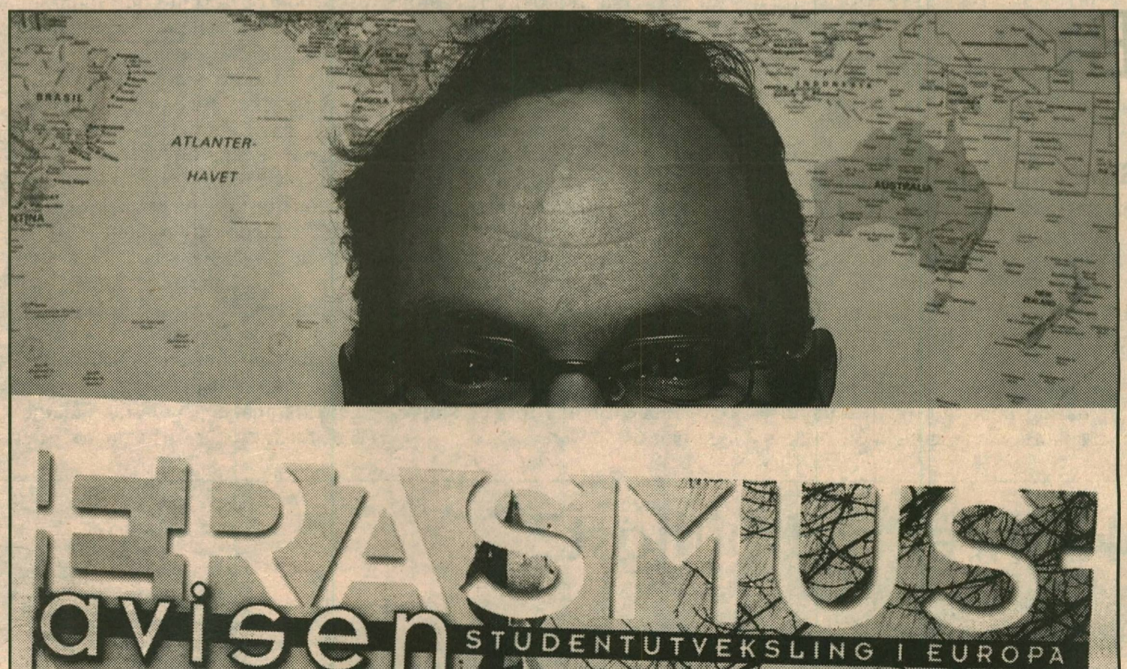
Det drar omtrent 20 studenter fra Tromsø til utlandet hvert år ved hjelp av Erasmus-ordninga. 20 studenter er omtrent tre prosent av alle de norske studentene som reiser til utlandet over denne ordninga. Det ventes at det til neste

høst vil reise mange flere en tidligere, på grunn av Kvalitetsreforma. Ordninga vil gi alle studenter rett til å ta deler av utdanninga i utlandet.

– Vi regner med at det vil bli i overkant av 300 studenter som vil bruke ordninga i neste semester, forteller Stein Ø. Nilsen ved Internasjonalt studentkontor.

I Bergen

Den ti tusende Erasmus-studenten ut av Norge skal feires i Bergen. Thorvald Stoltenberg skal dele ut en pris og holde tale. Nummer 10.000 får selv en liten premie, en åpen interrailbillett. Det skal kanskje holdes en liten markering

ERASMUS: Stein Ø. Nilsen. er glad for at det ble en av Tromsøs studenter som ble Erasmus-student nummer 10.000.

i Tromsø, men dette er mindre sikkert. Hvis det skulle bli en markering vil den naturlig nok være på NFH, siden student nummer 10.000 studerer nettopp her.

Søknadsfristen for å søke om å bli Erasmusstudent er den 15. oktober. Er du på utkikk etter info kan du enten henvende deg til fakultetenes internasjonale stu-

diekonsulenter, eller bare stikke innom på Internasjonalt studentkontor.

NTNU + NSU = SANT?

Fire år etter den bitre striden om NTNU-studentenes medlemskap i Norsk studentunion (NSU) blir det en ny valgrunde på universitetet. – Vi har et sterkt studentdemokrati her i Trondheim. Dersom vi melder oss inn i studentorganisasjonen vil vi få stor innflytelse på de områdene som særpreger NTNU, sier studenttingsleder Christian Fjellstad til

Under dusken. Etter utmeldelsen i 1998 har NTNU-studentene blitt sett på som gratispassasjerer som nyter godt av de studentsakene NSU får gjennomslag for. De to siste årene har NTNU hatt observatørstatus i NSU. – Vi har hatt et godt samarbeid så langt, men dersom ikke NTNU melder seg inn i november står dere helt alene, sier Ragnhild Hutchinson, internasjonalt ansvarlig i NSU.

Hard start for medisinstudenter

Den årlige dåpen for ferske medisinstudenter ved Universitetet i Bergen gikk hardt for seg i høst. Flere studenter følte seg fysisk og psykisk trakassert, og en vurderte å slutte på studiet. Nå beklager Medisinerforeningen. – Vi ble fysisk og psykisk trakassert. De som arrangerte dåpen slengte masse dritt, og brukte personlige ting mot deg, sier en kvin-

nelig student som deltok på dåpen, til Studvest. Nestleder av Medisinerforeningen, Hildur Skuladottir, legger seg langflat for studentenes kritikk av dåpen, og innser at feiringen gikk alt for langt.

Frykter omorganisering

Psykologistudentene på Åsgård frykter at de fra nyttår av må dra til Breivika for å få hjelp av administrasjonen.

Tekst KJARTAN HABBESTAD
Foto AUDUN RUNDBERG

Det samfunnsvitenskapelige fakultet arbeider nå med forslag til ny administrativ organisering. En del av den foreløpige skissen innebærer å danne sentrale administrative enheter for hele fakultetet. Dette vil føre til at man overfører noen årsverk fra administrasjonen til Institutt for psykologi (IPS) på Åsgård til fakultetet i Breivika. Fagutvalget ved IPS er bekymret for konsekvensene.

– Det foreløpige forslaget fra organisasjonskomiteen så ikke bra ut for oss, sier koordinator for utvalget, Lars Inge Johnsen.

Tungvint

Det er omtrent 120 studenter på profesjonsstudiet i psykologi. Ved instituttet på Åsgård er det i dag ni og en halv administrative stilling. Johnsen tviler på at studentene vil kunne få støtte til de nødvendige tjenestene dersom over halvparten av disse forsvinner til fakultetet.

– Vi bruker administrasjonen mye i forbindelse med for eksempel praksisopphold. Det vil bli veldig tungvint og tidkrevende om vi må dra til Breivika for å få støtte fra en praksiskonsulent, mener Johnsen.

Studentene håper å få beholde administrasjonen til de flytter til

TIDKREVENDE: – Det vil bli veldig tungvint og tidkrevende om vi må dra til Breivika for å få støtte fra en praksiskonsulent, mener Lars Inge Johnsen i Fagutvalget på Institutt for psykologi.

det nye teorifagsbygget i 2004. Fagutvalget har uttrykt disse bekymringene overfor organisasjonskomiteen ved SV-fak i et brev.

Ingen ribbing av Åsgård

Organisasjonskomiteen har foreløpig ikke beskrevet en konkret

struktur i sitt forslag, men vil arbeide videre med å konkretisere dette i løpet av høsten. Når det konkrete forslaget foreligger er ikke fastsatt, men prosjektkoordinator Kjetil Kvalsvik forsikrer at forslaget ikke vil innebære en ribbing av administrasjonen på Åsgård.

– Forutsetningene for endringen i organisasjonen er å bedre den administrative sørvisen til studentene. Da blir det ikke aktuelt å flytte nødvendige funksjoner fra Åsgård til Breivika, og tvinge studentene til å reise over øya, påpeker Kvalsvik.

Kvalsvik presiserer at dette

innebærer at det ikke er snakk om store rokkeringer, og at Institutt for psykologi er en del av hele prosessen.

Brødvisjonæren

Studenthuset Driv er nå klar med ny meny. Soussjef Mats Rafdal lover et mer spennig preg, og gir deg mer brød og pasta å velge i.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

Rafdal kan ikke love noen vanvittige forandringer, men litt nye ting blir det. Blant annet noen spennige brøddretter.

– Studentene er ikke ute etter noen gourmetretter, det har de vel ikke lommebok til. De vil helst ha små, rimelige retter, forteller han. Tidligere har det gått mye i kyllingbagger og panini, nå vil vi utvide brødtilbudet. Det blir for eksempel flere varme brøddretter, som Club sandwich og lignende.

Til nå har Driv solgt veldig mye pizza, spesielt på kveldene. Rafdal vil redusere antall pizzaer.

Ny utfordring

– Vi tar bort noen av pizzaene fra

menyen, men legger samtidig til noen nye pastaretter. I tillegg til de tradisjonelle pastarettene med kylling og kjøtt, vil vi prøve oss med skalldyr i pastaen.

Rafdal er nyansatt soussjef ved Driv og har lang fartstid med kokkekniven, men å jobbe på et studenthus blir en ny utfordring.

– Her på huset er det åtte fast ansatte, og en masse frivillige. Det blir litt andre forhold enn det jeg har vært vant med før.

Hvor er fisken?

– Tidligere har jeg jobbet som lærling ved Compagniet, vært litt på Steakers og vært med og bygd opp en restaurant på Svalbard. Seinere har det blitt jobbing på Solid, Kulturhuset og på flyplassen. Jeg har jobba litt over alt. Men nå ser jeg

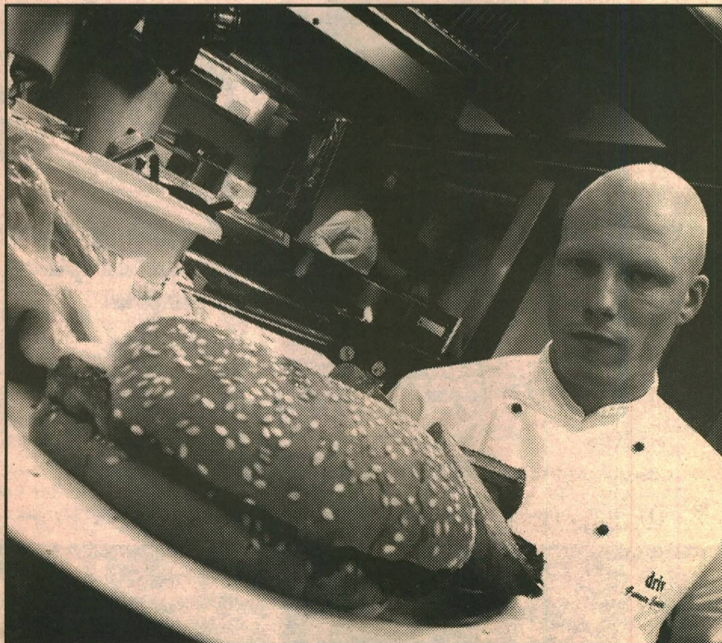
veldig frem til å begynne å jobbe her på Driv.

– *Det er usedvanlig lite fisk på den nye menyen?*

– Ja, fisk er tabu på et sted som dette. Studentene spiser rett og slett ikke fisk. Men vi skal prøve å få til noe enkle fiskeretter på "dagens".

– *Hva med hval og sel?*

– Det blir for sært. Vi får ikke solgt nok av det. Det blir for dyrt for studentene.

NY MENY: Mats Rafdal er nyansatt soussjef og gleder seg til å kunne tilby spennige småretter til studentene

Flere treningsapparater i Bergen

Det siste året har Studentsamskipnaden opplevd en kraftig økning i salget av idrettskort og billetter. En viktig årsak er åpningen av nye anlegg. Ifølge idretts-sjefen i SiB, Bård Johansen, har salget i år vært omtrent 20 prosent høyere enn i fjor. Nå kommer det flere treningsap-

parater på Studentsenteret. Jeg synes anlegget er blitt veldig bra. Det eneste jeg savner er noen flere apparater, for eksempel benkpress og frivekter, sier han. Johannesen har grunn til å glede seg. I løpet av neste uke skal femten nye apparater være på plass, skriver Studvest.

Medisin mest verd

Utdanningsreformen fører til at Universitetet får penger etter hvor mange vekt-tall studentene produserer. Alle fag vil bli inndelt i kategorier fra A til F. A-fag som medisin og odontologi betaler seg godt, med 96 000 kroner per 20 avlagte vekt-tall. F-fagene, som blant annet er lavere grader ved Det historisk-filosofiske- og

Det samfunnsvitenskapelige fakultet, scorer lavest. De gir kun 24 000 kroner for 20 vekt-tall. – Finansieringsordningen er ikke ideell, men vi har ikke noe prinsipielt imot at vårt budsjett er basert på resultater, sier avdelingsdirektør i Studie- og forskningsadministrativ avdeling Toril Johansson til Universitas.

Utrop

Innlegg sendes til utropia@utropia.no. Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene. Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

Allmenningens tragedie

Utrop TERJE HÅKSTAD, Sosialistisk Studentlag

Et eksempel på allmenningens tragedie er en fotballkamp, hvor alle tilskuerne sitter. Så reiser en seg og ser bedre, og deretter reiser nestemann seg for å se bedre. Tilslutt står alle, og ser ikke mer enn i utgangspunktet, men må stå i stedet for å sitte, ergo et dårligere resultat enn utgangspunktet. Et isoert sett rasjonelt, egoistisk valg fører til dårligere resultat for alle, når alle velger dette.

Det jeg vil med å bruke dette eksempelet er å forklare hvordan en av svakhetene ved vårt politiske system fungerer. Og dermed vise hvordan et populistisk politisk parti som for eksempel Fremskrittspartiet (FrP) profiterer på allmenningens tragedie. De siste meningsmålene gir dette partiet en meget stor oppslutning.

FrP har en økonomisk politikk som ingen økonom støtter, dette har til og med partiet selv delvis innrømmet. Allmenningens tragedie skjer når man stemmer på FrP med tanke om at skattelette vil være bra for en selv. Problemet blir da at hvis alle tenker slik, og dermed stemmer FrP, ville man få et resultat som ikke ville tjener den enkelte (med for eksempel kraftig nedbygging av offentlig sektor), men man ville rett og slett

komme dårligere ut enn utgangspunktet var. Mye dårligere. Spesielt i Nord-Norge, hvor FrP henter mange stemmer, vil FrPs økonomiske politikk i praksis ha fatale konsekvenser for landsdelen.

En generell misnøye med det eksisterende system, har fra tidenes morgen ofte gitt utslag i at man legger skylden på "de andre", uten at dette nødvendigvis kan begrunnes noe særlig. Det er bare så mye enklere å legge skylden på de andre, og ikke på seg selv. FrP er også meget dyktige til å utnytte dette faktum, og vi kjenner deres ståsted i for eksempel innvandringsdebatten, hvor sentrale element som solidaritet må vike.

Mange nærer også en generell misnøye med et tilsynelatende "uhåndterlig"/uoversiktlig politisk system, som skal håndtere kompliserte saker. Da er det ikke et ukjent fenomen at man stemmer på et opposisjonsparti. For det er det FrP er, og forhåpentligvis vil fortsette med å være, slik at vi ikke rammes av allmenningens tragedie, skulle FrP komme til makten. Når det gjelder å gripe fatt i viktige og komplekse samfunns-spørsmål spiller media en viktig rolle i dagens Norge.

FrP har en politisk ledelse som er meget flinke til å håndtere media. Media tillegges en viktig rolle i vårt politiske system, noe

som i og for seg er riktig. Medias rolle som "vakthund", og deres mulighet til å sette viktige ting på dagsorden er sentral. Problemet derimot er at medias strategi ofte er "oneliners" og "katastrofe" - lignende overskrifter. Dette fordi avisene opererer i et marked hvor de i stor grad er avhengige av å selge for å overleve. Et resultat da er at nyansert journalistikk til tider må vike for støyen av mer sensasjons - preget journalistikk.

Media søker ofte to motparter som kontrasterer hverandre mest mulig, da "brød og sirkus" til folket selger. Man oppnår ikke en arena hvor man kan diskutere, og komme frem til enighet om noe fornuftig sammen. Slike politiske debatter er ofte veldig uinteressante, da deltagerne ikke søker den beste løsning i fellesskap, men søker å "vinne" diskusjonen, og ikke akter å rikke seg fra sitt utgangspunkt, for da ville de jo "miste ansikt" (og velgere). Når diskusjonen er over, står man akkurat like langt fra hverandre som når man begynte. Reelle politiske debatter foregår gjerne på andre arenaer, og er ofte lite synlige for folk flest.

Det politiske systemet, og da selvsagt også ikke bare de mest utpregede populistiske partier som FrP, lar seg ofte blinde av medias rolle som nyhetsformidler til folket, og lar seg føre. Men FrP har altså med sin

særdeles mediedyktige ledelse kunnet tjene spesielt på denne "brød og sirkus" - tankegangen. Resultatet er mangel på langsiktig tenkning, og en skikkelig og åpen gjennomgang av vanskelige og sammenfallende temaer, ergo er allmenningens tragedie et faktum.

Politikere er dessuten generelt opptatte av siste meningsmåling, og det faktum at de skal gjenvelges, og det er også med på å forhindre nødvendig politisk tenkning. Dette faktum er med på å hindre langsiktig tenkning, den kanskje største mangelvaren i norsk politikk. Det største ansvaret for å gripe fatt i allmenningens tragedie ligger hos politikerne, men for å få til dette, er vi avhengig av at media også er sitt samfunns-ansvar mer bevisst, da de spiller en meget viktig rolle i å formidle samfunns-spørsmål.

Er hasj farlig?

Utrop KRISTIN SAGBERG, Forbundet morsgift

Hasj er den mest utbredte illegale rusgiften i Norge. Den blir av mange sett på som et lett narkotikum, og det hersker i mange miljøer en skremmende naivitet rundt farligheten ved bruk av stoffet. Det er viktig å slå fast at farlighet ikke er et entydig begrep. Om man med farliget knyttet til et narkotisk stoff mener risikoen for å dø allerede av første dose, kommer heroin øverst på listen. Ser man på hvor raskt en avhengighet utvikles, er det helt klart kokain som er det farligste.

Hasj er et av de mest psykopatogene narkotiske stoffene, og de vanligste problemene en bruker opplever ligger på det psykiske plan. Det som er spesielt skummelt med stoffet er at skadevirkningene ofte kommer snikende etterhvert, og derfor ofte umerkelig for brukeren selv, forandrer vedkommendes personlighet og virkelighetsoppfatning på en dyptgripende og ofte varig måte. Vrangforestillinger og redusert evne til å se sammenhenger er ikke uvanlig, og dette hindrer ofte brukeren i å skjønne at problemene stammer fra hasjbruk. Så istedenfor å slutte eller oppsøke hjelp, vil en del av den grunn fortsette sin hasjrøyking for å "løse" problemet og ta avstand fra personer som ønsker å hjelpe.

Den første perioden opplever brukeren gjerne som svært positiv med mye latter og moro samt en behagelig avslapning og ro. Men etterhvert kommer medaljens baksida til syne og mange får problemer. Da man ikke klarer å røyke så mye hasj at det lammer pustesenteret kan man ikke dø direkte av hasj. Men hasjbruk vil hos mange føre til, forverre eller utløse latente sykdommer som hjerneskader (nedsatte kognitive funksjoner, hukommelse, virkelighetsoppfatning osv.), hjerte- og karsykdommer, kreft og alvorlig psykiske lidelser som psykoser, angst og schizofreni, som igjen kan føre til selvmord.

En del vil hevde at de som får problemer er i spesielle risikogrupper, og at personer

som lever i en akseptabel sosial situasjon og er psykisk stabile ikke vil ta noen skade av hasjrøyking. Dette kan nok ofte være tilfellet, men hvor mange av de som bruker stoffet er sikre på at de ikke er i en risikogruppe? En gruppe som mange av brukerne tilhører er gruppen tenåringer. For ungdom i vekst kan hasj føre til forstyrrelser i hormonbalansen som igjen fører til nedsatt utvikling både fysisk og psykisk. Dessuten er det også viktig å huske på at intet menneskelig er problemfritt. Alle vil en eller flere ganger oppleve at problemene tårner seg opp og dermed ha sårbare perioder.

I tillegg til alle disse individuelle faremomentene er det også viktig å få med samfunnsproblemer som hasjbruk fører med seg. Holdninger om at hasj ikke er farlig samt at skadevirkningene vanligvis ikke kommer før man har brukt stoffet en stund, fører til at flere bruker stoffet. Og jo flere som bruker stoffet desto flere vil få problemer og desto større vil belastningen på samfunnet bli. Noen hevder at narkotikabruk bør være et fritt valg for den enkelte så lenge det ikke går utover andre. Men sannheten er den, at det går ikke an å bruke narkotika i særlig stor målestokk uten at dette går utover andre. En som bruker narkotika vil ofte være uberegnelig, sløv og lite interessert i annet enn sin egen lille verden. Når det gjelder hasjbruk vil det moderne høyteknologiske, krevende og raskt skiftende samfunnet vi lever i rimeligvis være et sosialt miljø som passer den kronisk canabispåvirkede svært dårlig. Dessuten ser vi også en kraftig økning psykiske lidelser blant ungdom som bruker rusgifter, spesielt stoffer i halusinogengruppen som hasj tilhører.

Heldigvis vil langt fra alle som prøver stoffet oppleve de alvorlige skadevirkningene, og de fleste slutter før de får alvorlige problemer. Men når vi vet hvilken risiko vi utsetter oss for, er det da verdt å ta sjansen og håpe på at skadene ikke rammer meg? Og er det særlig solidarisk å godta bruk når en VET at mange vil få problemer?

KILROY Explorer
- opplevelsesreiser!

Safari i Afrika

fra kr. **12.238,-**

KILROY Explorer turen inneholder fly t/r Nairobi og en 8 dager Safari-tur i Kenya og Tanzania! Kombinér gjerne med noen late dager på stranden!

Inka Trail i Peru

fra kr. **13.339,-**

KILROY Explorer turen inneholder fly t/r Lima og en 8 dager rundreise i fargerike Peru, hvor du blant annet følger i inka-indianernes fotspor i Andesfjellene!

Trekking i Thailand

fra kr. **7.315,-**

KILROY Explorer turen inneholder fly t/r Bangkok og 6 dager trekking i Nord-Thailand. Kombinér gjerne med sol, bad og dykking på en av de mange øyene sør i Thailand!

Go before it's too late*

*KILROY travels. For young people under 26 and students under 33 only.

Hør med oss om utfyllende program og tilbud på våre rundturer! Prisene gjelder pr.1. aug. fra Oslo for ungdom under 26 år og studenter under 33 år. Vi tar forbehold om eventuelle endringer i pris/valutakurser, trykkfeil og ledig kapasitet.

Call Center: 026 33**

** kr 0,55 + kr 0,39 pr. min.

Tromsø: Strandgata 36

www.kilroytravels.com

Kilroy
travels

Tilbake i kulda

Ein tur innom eit haustkaldt Tromsø vekker minna til ei noko stressa Aggie Frost. – Det er hektisk å lage plate. Eg har faktisk ikkje vore heime sidan jul.

I nokre få tilmålte timar er Aggie innom heimbyen. Lett prega av nostalgi gløttar ho ut vindauga på hotellet. Folk hastar forbi i gatene. Fem år tilbake var det ho sjølv som gjekk rundt der med kåpa trekt godt saman i halsen, kanskje på veg til jobben på Jernbanekafeen, med ei ny låt i hovudet. Ho skulle gjerne hatt betre tid når ho først var i byen. Før gjekk ho blant anna mykje i fjella rundt Tromsø.

Saknar fjella

– Hadde vore fint med ein fjelltur igjen. Før tok vi ofte turar opp på Blåmannen eller på fjella omkring, fortel Aggie. I sommar var ho på overlevingstur på Hardangervidda. Pakka sekken full med mat og gjekk rundt og kjente naturen tett på kroppen. Ho er tilsynelatande tøff, men har aldri vore på Tromsdalstind.

– Eg har aldri hatt spesielt lyst til å gå opp der. Tromsdalstind er jo bare stein og grus, det ser ikkje noko koseleg ut, seier ho.

Aggie er på promotur for den nye plata si. Fem byar på tre dagar. Uendeleg mange intervju. Ho har ikkje vore heime i Tromsø sidan jul.

Varmare plate

Det er fire år sidan førre plata, *Bedsit theories*, kom ut. Låtar som *Clouds across the moon* og *Close to you* rulla over radioen i lang tid. *Clouds across the moon* vart også ein suksess i utlandet og mykje spelt på MTV. Med den nye plata, *Melodica*, meiner Aggie ho har tatt eit steg vidare.

– *Melodica* er nok ei varmare plate, seier ho. Samtidig trur eg eg syng betre på denne plata.

Melodica er produsert av sambuar Per Martinsen, og plata er nærast eit duoprojekt. Men planen deira var eigentleg å bruka ulike folk rundt omkring i landet og la det bli eit slags samarbeidsprosjekt.

– Utgangspunktet var å jobba tett med litt forskjellige folk, blant anna med Torbjørn (Brundtland, Røyksopp journ.anm) og Svein (Berge, Røyksopp journ.anm) i Bergen. Men så blei dei plutselig veldig opptatt, naturleg nok.

– Pop blir for platt

– Vi prøvde å sende filer att og fram, men det var vanskeleg å få det til å klaffa for alle. Og mens vi gjekk og venta vart Per og eg ferdige, og fekk eit resultat vi begge synest var bra.

Melodica var ferdig utpå våren, men på grunn av at platesalet generelt er dårleg om sommaren, venta dei til hausten før ugjeving.

Første singelen, *Running boy*, er produsert fullt og heilt av Røyksopp-gutta. *Half hole* er blitt til i samarbeid med Per Martinsen. Nils Petter Molvær medverkar på ei av låtane.

Med plata *Melodica* opnar Aggie Frost også for ein ny musikksjanger.

– Eg er eigentleg veldig glad i popmusikk, men det kan kanskje bli litt platt. Elektronikaen kan bli for repeterande. Min musikk ligg litt imellom desse. *Melodica* var berre eit namn Per og eg kom på då vi sat og jobba i studio.

NY CD NÅ: Aggie Frost er ute med plata *Melodica*. På promoturen fekk ho nokre få tilmålte timar i heimbyen.

Espen Lind på teknikk

Musikkkarrieren til Aggie byrja eigentleg på gamle Brygga, der Driv er nå. Der dreiv Rune Lindbakk nærradio, og brukte lokalet til studio på kvelden.

– Rune trengte ei som kunne syngje og spele piano. Men han ville ikkje ha ei med sånn glattpolert Celine Dion-stemme. Difor ville han ha meg med.

– Etter ei stund vart vi kasta ut frå Brygga då huset skulle tømmast og byggjast om. Så enda vi opp i eit studio i Strandvegen der faktisk Espen Lind var teknisk. Her hadde vi eit bra miljø, og var ein gjeng som jobba veldig tett saman. Men etter kvart så flytta den eine etter den andre. Espen blei popstjerna, og Torbjørn flytta og byrja med andre prosjekt.

Fekk panikk – tok exphil

– Men sjølv om vi nå bur på forskjellige plassar, har vi frå det gamle tromsømiljøet veldig god kontakt.

Aggie Frost er nå blitt 27 år gam-

mal, og er litt bekymra for at ho ikkje er blitt noko endå. Nå har ho meldt seg opp til ex-phil i Oslo. – Eg fekk plutselig litt panikk. Eg følte eg måtte begynna å gjera noko fornuf-tig, eg har jo inga formell utdanning. Å lage album er eit langt og kostbart prosjekt, som krev veldig mykje. Så nå bestemte eg meg heller for å sjå korleis det er å sitja på skulebenken.

– Men eg trur ikkje det er noko for meg. Eg er nok for rastlaus.

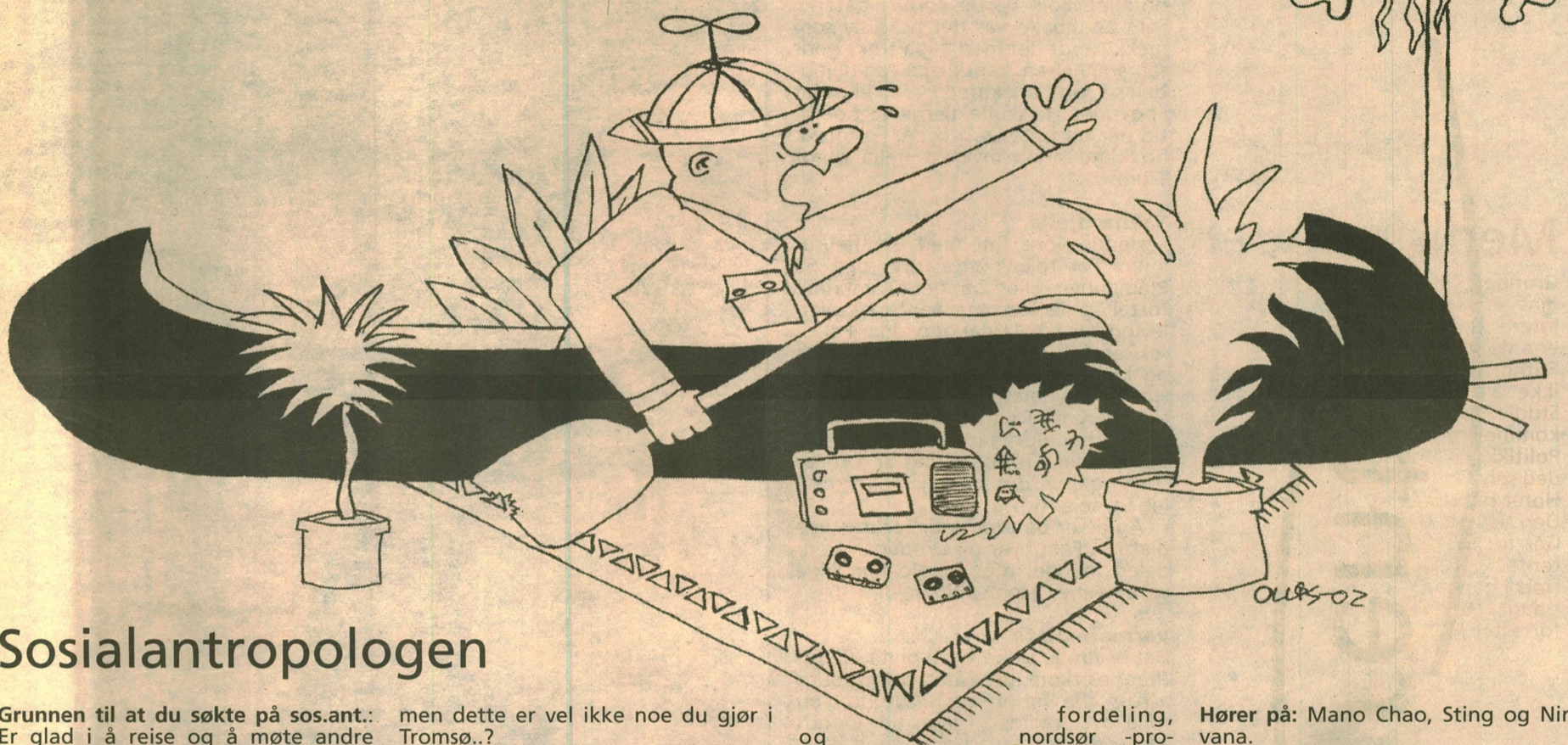
Aggie Frost gav ut plata Melodica 23. september, og skal ha konsert i Tromsø 25. oktober.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

parentes

Dette er de

Lurer du på hvem du er? Eller på hvordan du burde vært? Utopia hjelper deg med å sette deg og dine studiekamerater i riktig bås.

Sosialantropologen

Grunnen til at du søkte på sos.ant.: Er glad i å reise og å møte andre kulturer. Håper kanskje å få en tur til Afrika med studiet.

Fritid: Foruten å gå på internasjonalt seminar, blir det mye tedrinking i sofaen. Fester ganske mye. Har røykt hasj en gang, kanskje på Cuba,

men dette er vel ikke noe du gjør i Tromsø..?

Studie: Tar det ganske rolig. Er ikke så veldig viktig å få toppkarakter, er viktigere å lære om andre kulturer og sånn. Men det blir vel et skippertak når det nærmer seg eksamen.

Politikk: Du er opptatt av rettferdig

og fordeling, nordsør -problematikken. Ditt eneste alternativ blir vel da SV. Hørte jeg forresten Krf? Det må være på grunn av bistandsmidlene.

Går ut: Driv, Blårock, der det er folk. Går gjerne ut midt i uka.

Hører på: Mano Chao, Sting og Nirvana.

Hørt i gangen: "Jeg husker jeg møtte en australier i Bolivia i fjor som hadde vært ute og reist i tretti år. Han hadde røkt hver dag"

Fiskerikandidaten

Grunnen til at du søkte på fiskerikandidat: Følte du måtte begynne med noe fornuftig snart. Fiskeristudiet virker ganske allsidig og gir deg gode muligheter. En solid utdannelse som gir en meget bra lønn i fremtiden. (Det trengs når du skal kjøpe den fete bilen du så i siste Vi Menn.)

Fritid: Fester en del. Er en sammensveiet gjeng som kjører mye vorspiel, gjerne midt i uka. Driker en del brennevin. Driver ellers med mye forskjellig. Fiskerikandidat er en samling av mye forskjellige folk, både individualister og lagspillere.

Studie: Her går det mye på hogg og belegg. Men du er veldig flink når det nærmer seg eksamen. Da er det kollo-

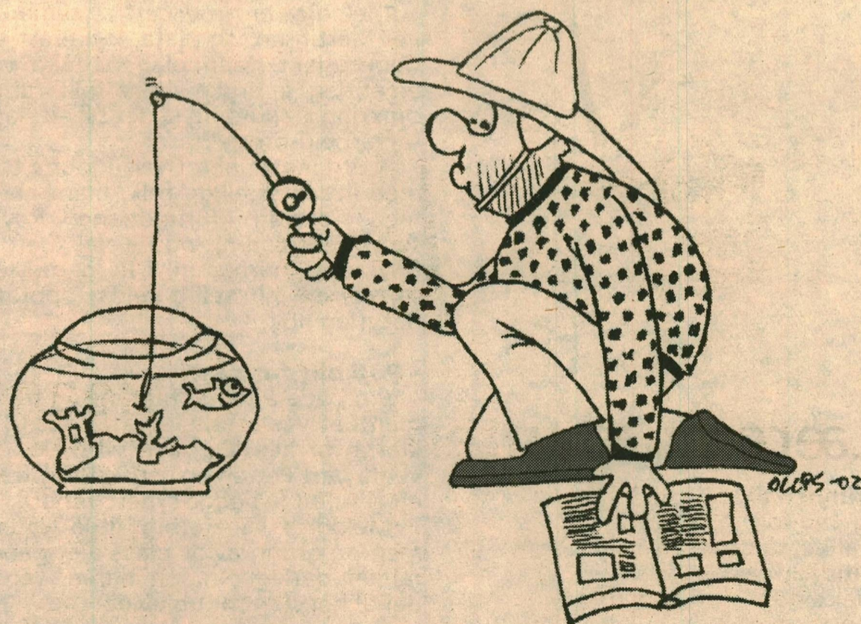
kvie og lange dager på skolen.

Politikk: Synes skattenivået i Norge er rimelig høyt. Kunne med fordel fjernet noe av avgiftene på bil og alkohol. Du bryr deg egentlig ikke om å stemme, politikerne bare lover og lyger likevel.

Går ut: Driv, Sub, Ovenpå.

Hører på: Bjørn Rosenstøm, Tungtvann, Creedence og festmusikk ellers.

Hørt i gangen: "Fy faen, du var drita i går!", "Er det noen som har notater fra forrige forelesning?"

Resten

Fysioterapistudenten: Går rundt i joggedress og spiser New Energy. Når du er ferdigutdanna skal du løpe ut på fotballbanen med svamp i ene handa og isspray i andre. Evt. starte egen klinikk i byen.

Sosiologi, statsvitenskap, psykologi:

Litt ymse. Sorry, vanskelig å sette deg i bås. Alt fra idealister til likegyldige vektalssankere.

Konservatoriestudenter: Slå sammen lærer- og sos.ant. -studenten, spe i mentalitet preget av å ha gjennomført fem timer oppvarming på fele og

klarinettt og legg til irritasjonen over det forbanna dårlige statsbudsjettet.

Sykepleiere: Hvor er dere?

Filosofistudenter: Balanserer konstant mellom livsangst og dødsangst. Objektivert for deg selv.

Farmasistudenter: Er lei av å høre de

gamle vitsene om at dere lager alt mulig piller og narkotika på kveldstid. Du er egentlig genuint opptatt av folks helse og å gi pensjonistene de beste utvalget av piller som de kan selge videre til yngre brukere.

Exphil: Haha, vi må le..

g!

Jusstudenten

Grunnen til at du søkte på jus: Ally McBeal –motivet er kanskje blitt en klisje, men det er nærliggende å tro at du og dine jusvenner forfekter et liv med korte skjorte, skjorte og slus med stresskoffert i handa på veg inn i rettssalen.

Fritid: Er rimelig aktiv på kafé- og idrettsfronten. Er middels god i en eller flere idretter, evt. trener hardt for å holde deg i god form, og se bra ut.

Studie: Jobber hardt og systematisk. Leser mye, og jobber aktivt i kollokviégrupper. Tar gjerne en prat om forvaltningsloven over lunsjen. **Politikk:** Høyre. Du synes den norske velferdsstaten er noe bakstreversk, vi bør privatisere sektoren (slik kan man få opp effektiviteten i den offentlige sektoren av staten, og det blir ikke så mange som bruker sjukelønna.) Men man bør ikke rikke ved det konstitusjonelle fundamentet. Du er vel egentlig ikke så veldig interessert i politikk.

Går ut: Sub!!!, Meieriet, Strøket, Amtmannens og Peacock

Hører på: U2, Travis, Crowded house og Kent offisielt, men hører egentlig mest på festmusikk og topp 20.

Hørt i gangen: "Ja, men hvordan kan du vite at han var strafferettslig tilregnelig?"

studenten

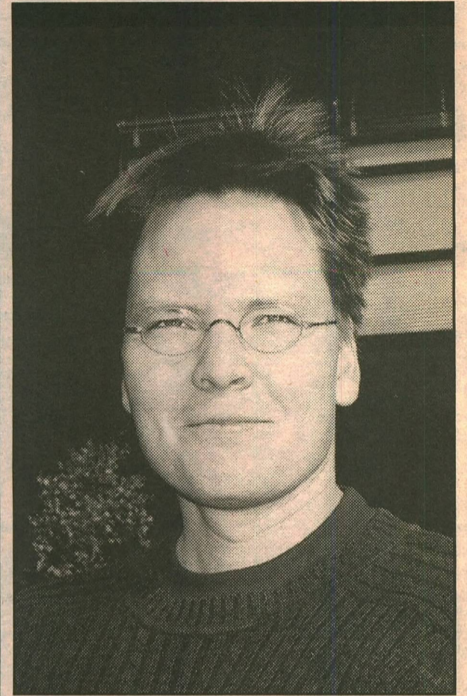

Foto MAGNUS ENXING

Navn: Sigurd Traudem
Alder: 34
Studerer: Jus

Siste uke:

– Sist helg dro jeg hjem til Råde, det var fra fredag til søndag. Faglig skjedde det veldig lite hos meg, men torsdag før velga lite jeg på seminar, ja, det var jeg. Stort sett drakk jeg kaffe og leste aviser på universitetet i forrige uke:

– Gjorde du noen spesielt om kveldene?

– Ja, kveldene var ganske travle. Jeg var to ganger på kino og så *Austin Powers* og den nye filmen med Tom Cruise, *Minority Report*. I tillegg til det spilte jeg selskapspillet *The Settlers* med noen studievenner.

– Var det noen andre vanlige eller uvanlige ting som er verdt å minnes?

– Ja, akkurat. Jeg fant meg endelig en ny hybel. Ellers spinte jeg mye ute og var mye rundt om kring i byen. Som du forstår blei det mye av den klassiske studentvirksomheten som en opplever den første perioden som student.

Siste dag:

– Var en liten tur på universitetet, og ja, nettopp, jeg leste også litt for å forberede eksamensoppgaven min. Deretter trente jeg på Studio 7, sportssentret i byen. Og i går kveld så jeg Rosenborg-kampen i Champions league på tv, nei, det var i forgårs kveld, i går så jeg Manchester united.

Siste time:

– Jeg satt stort sett her på UB-kantina, sjekket tipperesultater og drakk kaffe. Dessuten forsøkte jeg å ordne tankene mine som ellers hele forrige uke.

Tekst MAGNUS ENXING

Medisinstudenten

Grunnen til at du søkte på medisin: En av foreldrene dine er lege. Legeyrket gir høy status, virker en interessant og spennende jobb, er bra betalt. Drømmen er å starte en privat klinikk.

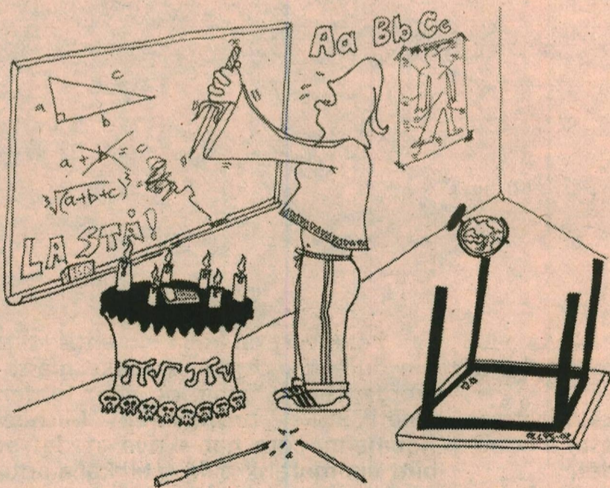
Fritid: Trener en del, stort sett individuelle idretter. Går ikke så ofte ut, men tar ei skikkelig flatfylle av og til. **Studie:** Jobber hardt, må virkelig prioritere studie for å komme i mål.

Politikk: Er lite interessert i politikk, er mest opptatt av deg selv.

Hører på: Hører egentlig på det meste, kjøper lite cd'er. Den siste til Kent er bra.

Går ut: Driv, Sub, Amtmannens datter og Oktoberfesten!!

Hørt i gangen: "Hørte førsteårsdamene skulle ut på Driv i dag. Har du sett hun der med de stramme puppene, forresten?"

Lærerstudenten

Grunnen til at du vil bli lærer: Er glad i å jobbe med barn og ungdom. Har egentlig ingen bedre planer for hva du skal bli, så da kan du like så godt bli lærer.

Fritid: Er veldig sosial, og har et bra miljø på skolen. På kvelden spiller du i band eller driver med ballspill. Burde kanskje blitt mer slåball i friminuttene.

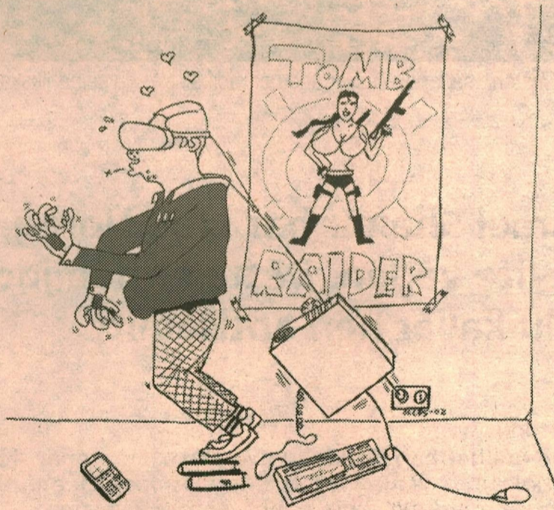
Studie: Jobber jevnt og trutt, men sliter en del med maten. Det er ikke bare å rekne ut noen lekrestykker, man skal også skrive det inn i en lærings situasjon. Da blir det ekstra vanskelig. – Var det ikke titusen meter i en kilometer?

Politikk: I alle fall ikke Høyre. Synes privatiseringa av skoleverket er hårraisende. Da vil jo alle de beste lærerne gå til de skolene som betaler best, og så sitter de fattigste elevene igjen på de dårligste skolene. Og hvordan skal det da gå med integreringen?

Går ut: Driv, Blårock, Kaos

Hører på: Kaizers, The Hives, Crowded House,

Hørt i gangen: "Fikk du til den algebraoppgava? Var helt gresk for meg?"

Realisten

Grunnen til at du søkte på realfag: Fiksa matte og de greiene der ganske bra på videregående, og/eller er veldig opptatt av datamaskiner og tekniske ting. Ligger jo også rimelig mye penger i en sånn utdannelse. Viss du ikke får jobb som fysikklærer da. Men det skal du vel ikke bli?

Fritid: Nettverkspilling på fredag. Hele natta. Dritkult! På lørdag må du vel ut en tur. Kjøper en flaske vodka da. **Studie:** Squash er tirsdager og torsdag, sier du?

Spiller: Realfag på generelt og kolsdager. Du jobber og til bra, men kommer ofte på etterskudd.

Politikk: Før det blir valg over Internett blir det ikke noe stemming. Er ikke så altfor engasjert.

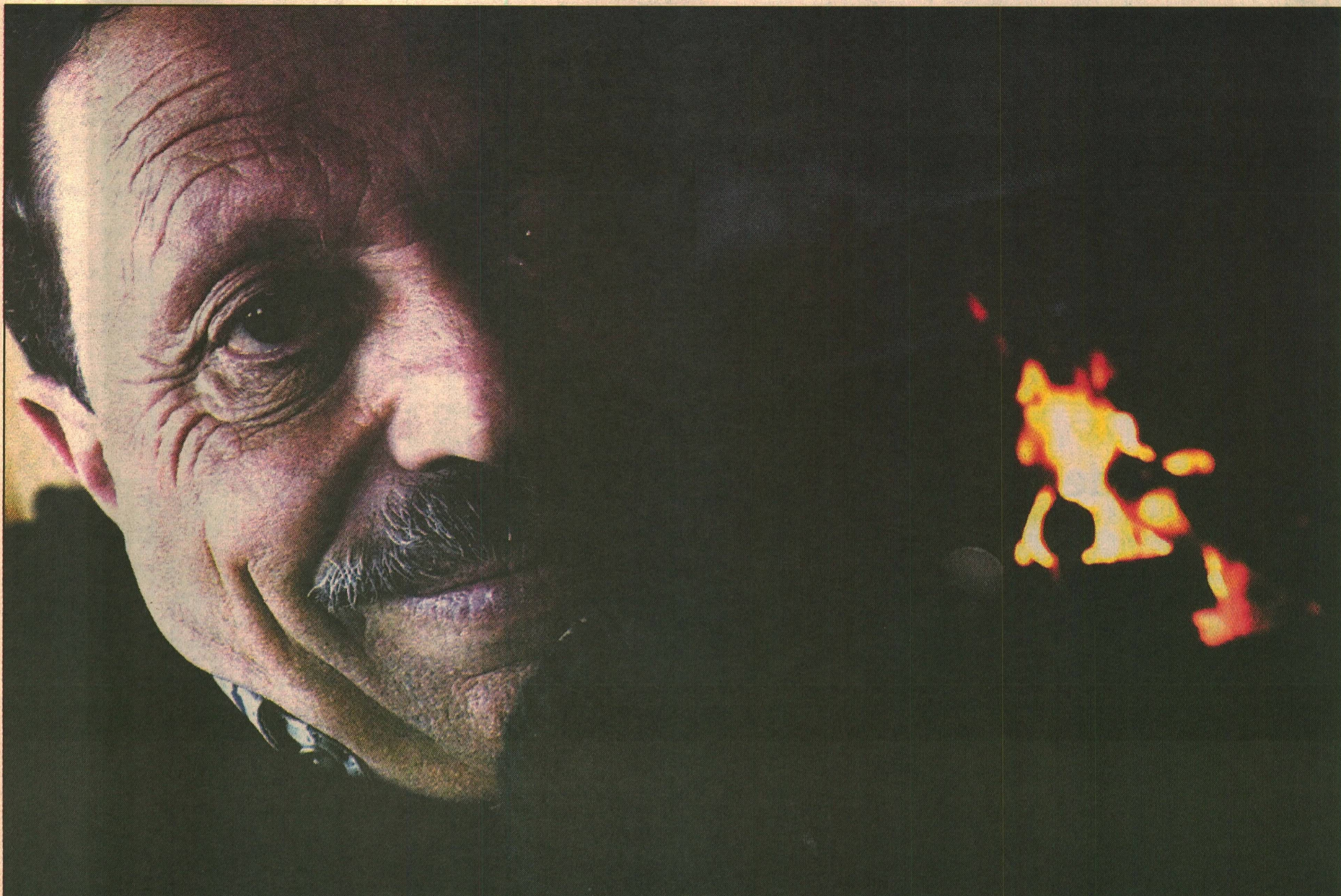
Går ut: Driv

Hører på: Den siste til Status Quo.

Hørt i gangen: "Jeg lasta ned den nye Ringenes Herre i går, tror den er jævlig kul. Tror forresten jeg må ha ny harddisk, den gamle er bare på fem gig."

Artikkelen er utarbeidet av Utopias redaksjon og bygger på intuisjon og sunn fornuft.

Væpna antisemitt

LIKSKAP: – Om du seier "la oss behandle alle på same måten", så får du til svar at du er radikal. Når du seier "likskap", så svarar dei med "utopi". Men det er ikkje ein utopi, det er noko veldig enkelt, seier den israelske forfattaren Israel Shamir. Foto AUDUN RUNDBERG

Den israelske forfattaren Israel Shamir har vitja Noreg, og med på flyet hadde han eit lite våpen. Dette er den jødiske mannen som gjerne vil at du kallar han antisemitt.

Våpenet var ikkje noko anna enn den siste boka hans, *Blomar frå Galilea*. Ho er nyleg komen ut på nynorsk. Boka er ei samling av essay om situasjonen i Midt-Austen og Israel sin politikk.

– Ein kan skrive bøker om tropiske blomar eller om vakre soloppgangar. Denne boka er eit lite våpen, men det forstod ikkje flyselskapet, ler Israel Shamir. Han skriv kort slik at folk orker å lese det han skriv utan å måtte leggje boka i frå seg.

– For einkvar idé er det ein måte å presentere han på. Du kan gjere det på ein kontroversiell eller ukontroversiell måte. Denne boka seier at vi må rive ned den jødiske staten, men ho gjer det på ein ukontroversiell måte, seier Shamir.

Shamir vart fødd i Sibir i Russland i 1952, og flytta til Israel i 1969. 21 år gammal deltok han i Yom Kippur-krigen som fallskjermssoldat, for deretter å jobbe som journalist for israelsk radio. Her dekkja han Vietnam, Laos og Kambodsja mot slutten av krigane i Asia. I 1975 byrja han å jobbe for BBC i London, og etter det har han mellom anna budd fleire år i Japan. Det var medan han jobba i Japan at han skreiv si første novelle, og i dei

seinare åra har han skrive og oversatt fleire bøker.

– Eg er glad eg ikkje jobba som fotograf i Asia, seier Shamir, og held fram: "You had a very good chance of getting shot while trying to get the right shot".

Ein stat

Sidan Palestina var delt i ein jødisk og arabisk stat i 1947 har det rast fleire krigar mellom jødane og arabarane. Krigane har ført til at Israel har utvida landområde sitt, medan fredsavtalar har gitt palestinarane sjølvstyre i områda Vestbredden og Gaza. Løysinga med ein stat for jødar og ein for arabarar kallast tostats-løysinga. Shamir meiner det i dag finnest berre ein stat, og det er ikkje ei slik einstats-løysing han vil ha.

Sjølv forfektar Shamir ideen om ein stat for både jødar og palestinarar. Ei kontroversiell løysing på den årelange konflikten. Ideen hans er ein stat der jødar og palestinarar har dei same rettane, og slik er det ikkje i dag.

– Denne ideen er gravlagd i ei djup stille, og er ulovleg i Israel. Men òg i Sør-Afrika var det ulovleg å vere mot apartheid, minnar Shamir om.

Eg vonar folk i Tromsø vil få vite om ideen, og at han kjem tilbake til Palestina.

Målet hans er at folk skal få vite at det er eit apartheid i Palestina i dag, og korleis ein kan fjerne det.

– Det er mange måtar å fjerne apartheid på. Du kan fjerne det fysisk ved å bombe det bort, eller du kan sende det til ein annen stad. Eller, seier Shamir, du kan opprette demokrati. Oppretter ein demokrati vil problemet forsvinne.

I følgje ei spørjeundersøking støttar 30 prosent av den israelske befolkninga løysinga med berre ein stat. Palestinarane er delte i to i dette spørsmålet.

– Eg vonar alle vil forstå at dette er den beste måten. Desse tretti prosentane må få lov til å uttrykkje si meining, poengterer Shamir og bryt ut: Israel må vere ein av dei minst demokratiske statane i verda.

Antijøde

Uttrykket antisemittisme, jødefiendskap, vart teke i bruk av tyskaren Wilhelm Marr i 1879. I tiåra som følgde tyda uttrykket rasistisk eller politisk basert jødefiendskap. I dag er det annleis, skal ein tru Shamir.

– I dag vert du kalla ein antisemitt om du er i mot dei israelske massedorda, seier Shamir, og viser til den amerikanske professoren Michael Neumann, som har skrive at det er blitt ein moralsk plikt å bli kalla antisemitt så lenge det betyr at ein er mot dei israelske overgrepa.

– Når ingen kallar meg antisemitt vert eg bekymra, småflirer Shamir og seier: Då lurar eg på kva gale eg har gjort.

Ikkje noko nytt

Ideen om ein felles stat for jødar og palestinarar er ikkje ny. Ideen om demokrati er heller ikkje ny. Det oppstod i det gamle Hellas. Demokratiet slik vi kjenner det vart danna i middelalderen og forma av mellom anna opplysningstida og den franske og den amerikanske revolusjonen.

– Om du seier "la oss behandle alle på same måten", så får du til svar at du er radikal. Når du seier "likskap", så svarar dei med "utopi". Men det er ikkje ein utopi, det er noko veldig enkelt, seier radikalaren.

Tekst AUDUN RUNDBERG

En idé

Platon fortalte om en idéverden der ideen er det perfekte. Vi dødelige kan aldri nå ideen når vi lager noe, bortsett fra en kokk ved navn Eivind Austad.

KOKKEKUNST: Kokk Eivind Austad tryller råvarer om til lekker gourmet.

Alle foto MARKUS BRUUN

RÅVARER: Ferske og friske råvarer er en forutsetning

DELIKAT: Chevreost med tomat- og basilikumsaus.

ASPARGES: En utrolig sunn grønnsak, bruker du den riktig er den også utrolig god.

Gourmetmat er aldri å forakte, selv om det kanskje koster en del mer enn den vanlige grandiosaen på Prix. Gourmetmat er noe en kanskje forbinder med dyre restauranter og kanapeer med gullblad, men det går faktisk an å lage maten hjemme uten ti års kokkeutdannelse.

En god begynnelse

Nå, som i fortiden, er det veldig stor forskjell på hva en spiser, men vanligvis blir det som i antikken enkle retter som går fort å lage. Noen ganger derimot tar en seg litt bedre til og litt bedre råd. Chevreost er en veldig god begynnelse på et festmåltid. Til Chevreosten er det veldig godt med en enkel saus bestående av finkuttet basilikum og tomat blandet sammen med oliven olje og noen urter. Denne sausen helles over osten etter at den har stått et par minutter i ovnen. Dette måltidet er ypperlig å begynne med, det ser fint ut, smaker godt og

skjerper smakssansene. Til denne retten passer det godt med en fyldig rødvin som for eksempel Castillio del Diablo.

Smakfull sjømat

Når Chevreosten har arbeidet med smakssansene passer det fint med et lite innslag fra havets spiskammer. Haneskjell er store saftige skjell som smaker utmerket med en enkel smør og hvitvinsaus.

– Hvem skulle tro at denne enkle sausen kan smake så godt, smiler Austad mens han surrer videre i sine gryter og kar.

En litt tørr hvitvin passer best til denne retten, som også fint kan drikkes med vann.

Grønt er godt

Etter innslaget fra havet er det godt å kunne vende tilbake til fastlandet. Asparges er kanskje ikke noe en forbinder med en gourmetmiddag, men

dersom du kjøper inn ferske asparges, kutter dem opp i biter og koker dem i noen minutter, kan det fort bli en meget god rett. Når aspargesen har kokt en stund bør den trekke en stund slik at all smaken fra aspargesen trekkes ut, da blir det ikke noe vannsmak. Når aspargesen har trekt en stund bruker en stavmikser og moser aspargesen inn i kokevannet. Før servering er det ekstra godt å ha litt kremfløte i suppen.

Rødt, saftig og veldig, veldig godt

Et par timer etter begynnelsen på chevreosteretten er hovedretten under full utvikling. Eivind surrer rundt som en tornado på jakt etter noen kyr å kast opp i lufta, for at alt skal bli perfekt. Et utall krydder blir brukt og varme poteter stekes i ovnen. Når ting begynner å roe seg litt ned blir to ferske indrefileter fisket opp og lagt på en glovarm steke-

panne. Etter er par minutter på hver side er indrefiletene klar til å bli servert. Et fyrverkeri av farger låg på tallerkenen klar til å bli spist, men ikke før portvinsausen er tilført retten. Biffen var perfekt stekt og mer saftig enn en friskis på er het sommerdag. Til denne retten passer det godt med en fyldig rødvin, igjen kan en bruke den chilenske rødvinen Castillio Del Diablo eller kanskje en Undurago.

Prikken over i-en

Ingen ordentlig gourmetmiddag kan være uten en virkelig god dessert. Austad lagde hjemmelaget is og pyntet den med stjernefrukt. Isen var aldeles fantastisk og kunne ikke passet bedre til denne middagen.

Tekst MARKUS BRUUN

Fredagskveld

Er du lei av å sitte foran fjernsynet kveld inn og kveld ut? Kom deg opp fra sofaen og ut på byen. Uten folk blir det ikke noe uteliv.

Tromsø er kjent for sitt mangfold av utesteder og sitt sydende og åpne folkeliv. Her finnes noe for en hver smak. Vi har de sedvanlige kjøttmarkedene (diskotekene), vi har rocka puber, lugubre brune kafeer, nymotens kafebarer og restauranter av ymse slag. Store og små steder, steder hvor man kan sitte å prate, steder hvor man like godt kan stå og holde kjeft. Kort sagt, uansett hva du ønsker deg i et utested, så finner du det i Tromsø. Vi gikk ut for å lodde stemningen, som det så fint heter, en fredagskveld i Tromsø. Utgangspunktet var svært godt, været var aldeles fantastisk. Kanskje litt kaldt, men når skremte vel kulda lettkledd ungdom fra å oppsøke gøy og fantestrekker? Det faktum at fullmånen satte et såpass sterkt preg på kvelden var selvsagt litt urovekkende, men ikke mer enn at vi tok sjansen på å oppholde oss

utendørs.

Drosjesjåfører bak Penthouse

Før stormen braker løs er det bestandig noen timer da byen ligger nesten fullstendig død. Utesteder og gater er tomme. Bartendere og servitører tripper hvileløst omkring, tørker av bord og passer på at askebegrene er tomme. Politikonstabler tørker støv på glattcella og drosjesjåførene sitter og halvsover bak siste nummer av Penthouse.

Ser ikke mye liv når vi forlater varme Solid for kalde Storgata klokken 23.00. Noen ytterst få mennesker traverser måltrettet forbi og et par snøringer bryter portforbudet. Temmelig uinteressant, bortsett fra et noe uvanlig innslag i bybildet. På Domkirke-trappen står en skikkelse, det ser sannelig ut som mannen med ljaen. Men i en noe mer artistisk utgave,

denne kappekledd skikkelsen med dødninghode spiller nemlig sekkepipe og danser vilt nok til at selv den spanske inkvisisjonen ville hatt problemer med å kontrollere blæra.

Kebabblondina

Et kvarter senere gjør den første gjengen med brøleaper seg gjeldende. De raver rundt, skriker og bærer seg og forsøker forgjeves å slippe inn på Strøket. Den neste timen "ruler" de Storgata, hvilket er greit nok. De skader ingen. Vi ser et visst tilsig av halvfulle, feststemte mennesker etter hvert som klokken nærmer seg 23.30. En ensom ung mann står og drømmer seg bort i et blondt naturens mesterverk som selger kebab.

Klokken 23.54 er en gjeng fulle unge gutter på plass utenfor Burger King og utfører manndomsritualer. De knuser glass og løfter hverandre. Man

har ikke mer moro enn man gjør det til selv. I takt med at trafikken tiltar, dukker det opp stadig mer skrot i gatene. En gammel dame ser sitt snitt til å spe på minstepensjonen med å samle tomflasker.

Pause i sjekkinga

Klokken 00.35 har skikkelsen på Domkirke-trappen forduftet. Det er fremdeles ikke særlig folksomt i gatene og de fleste utestedene vi besøker er under halvfulle. På Meieriet står folk imidlertid som sild i tønne. Inntrykket er at de koser seg. En halvtime senere er det bra med folk også på Amtmandens datter. Ved et av bordene sitter en fyr og ser en kjederøykende kvinne dypt inn i øynene. Hun snakker engasjert om et eller annet. Han er forståelsesfull. En ung kvinne forsøker å overtale venninnene til å ta pause i sjekkingen og heller gå for

Id i Tromsø

å danse. Noen koser seg så fælt at de ikke klarer å holde det for seg selv;

– Vi storkosa oss!

Vi går rundt og sjekker forholdene på ymse utesteder. Det er rolig, enkelte steder direkte kjedelig. På Kaos tror de lørdagen blir bedre (og det ble den). Når vi returnerer til Meieriet er de fleste merkelig nok forduftet. Praten går lystig ved enkelte bord og noen jenter danser innerst i lokalet.

Sjølkestereotypen og en joint

Klokken 01.40 er det ikke bare unge menn og brøleaper alkoholen virker på. Allmuen har satt sjøben. Det er i grunnen besynderlig hvor nært den jevne mann og kvinne kommer den stereotipe forestilling av sjølken, bare alkoholintaket har vært tilstrekkelig. Råbarkedede, ureflekterte, sjanglende, høylydte og sosialt sett primitive mennesker blir det stadig

mer av etter at klokken har passert 02.00. Et lite lag bestående av hipp, tilbakeleent ungdom røyker en joint utenfor Blå Rock. Formodentlig prøver de å finne ut om det finnes noen som skal holde nachspiel, noen med blacklight i taket og Bob Marley-plakat på veggen. Andre gir opp jakten på et spennende nachspiel og finner seg heller en bra plass i drosjekøen.

Fiktivt slagsmål

Denne kvelden blir mindre og mindre spennende, så vi begynner å fantasere om et godt slagsmål. Et sånt slagsmål man kommer over med jevne mellomrom, disse som alltid har nøyaktig likt forløp. To menn står brystkasse til brystkasse og truer hverandre. De puffer hverandre og gjør hva de kan for å se så olme ut som mulig. Ingen av dem ønsker å sloss, men ingen ønsker å trekke seg tilbake. For å

redde situasjonen kommer bestandig en eller annen spjæling inn og skiller de to, som "motvillig" trekkes til side. Kompiser eller damer "roer dem ned" i et par minutter, så tar de hverandre i hendene og skværer opp. Vi finner ingen av disse tilfellene i kveld, men de har nok forekommet. De gjør bestandig det.

Konemishandling

Klokken 03.10 begynner folk så smått å sive ut i gatene. Ved en bussholdeplass sitter en dypt ulykkelig jente og gråter sine salte tårer. Et annet par passerer, med enten lyst eller lykke i blikket. Eller avsky. Et svin av en mann herjer med kona si i Fredrik Langes gate. Han kjeffer og spytter. Idet han går fysisk til angrep på en motvillig fredsmekler kommer heldigvis en kraftkar og rydder opp. Den forulempede fikk et lite kutt av ringen til den

dandy drittsekken, men ønsker ikke å anmelde ham. Det er mange ledige seter på Nattugla denne natten.

Fredag den 20. september var en temmelig platt kveld, som beskrevet her. Byen har potensial, bare folk kommer seg ut og fyller den. Men selv en kveld som denne kan by på overraskelser og til slutt fremstå som temmelig begivenhetsrik. Hva mer kan en ønske seg?

Tekst CALVIN KROGH
Foto ANDERS KARLSKÅS

Kultur

Kulturkommentar

Visuell moglegheit

Visuelle kulturstudie (VK) har i mange år jobba for å ta filmmediet meir i bruk i samfunnsfaga. 12. september arrangerte dei debatt rundt temaet *film som eksamensform*. Interesse rundt møtet var ikkje stor, men det bør ikkje skygga for temaet sin aktualitet. Etterspurnaden etter samhandling, identitet, individuelle uttrykk og bruk av rom blir meir og meir etterspurd i samfunnsfaga i dag. Alt dette er visuelt, forklarar Trond Waage ved VK. Han bekymrar seg for at diskusjonane flyttar seg bort frå den empirien han skal forklara. – Dei vert berre tomme omgrep. Diskusjonar i forlenginga av filmar blir ofte meir konkrete enn diskusjonar som tar utgangspunkt i teksten, meinte han.

Filmen kan altså vera løysinga når kunnskap skal formidlast utover fagmiljøa på universitetet.

Nyleg viste det seg at Framstegspartiet var oppe i nær 30 prosent oppslutnad i Nord-Norge. Dobbelt så store som Arbeiderpartiet, samtidig som Krf skrumpar inn i sitt sjølvutslettingsprosjekt. Ei nærast evigvarande protestbølge, samtidig med at det stadig blir meir legitimt å stemma på Frp, fører truleg til den store oppslutnaden. Men under her ligg også aspekt som formidling og løysingsalternativ. Frp leverer folket enkle løysingar på problem som er heilt uakseptable i eit av verdas rikaste land. Dei enkle løysingane er gode når alternativa er å setje seg inn i tunge reknestykke om tålegrensa for bruk av oljepengar i norsk økonomi, eller å forstå mekanismene som gjer at tolv år gamle barnesoldatar som kjem til Noreg frå Somalia går inn i kriminelle gjengar, i staden for å sparka fotball som alle dei andre borna. Kunnskapsløyse gjev grobott for populisme.

Ei utviding av det akademiske kunnskapsreservoaret må bli løysinga når ein skal sikra dei rette perspektiva og den rette tilnærminga til norsk politikk. Samfunnsfaga skal søka å klargjera og finna løysingar på fleirdimensjonale problem og fenomen i vårt samfunn. Skal vi få fullt utbytte av slik kunnskap må han delast med folk i andre samfunnslag også. Eit opplyst folk er ein føresetnad for eit levande demokrati og ein debatt med både reflekterte deltakarar og tilskodarar.

Dei akademiske miljøa må difor finna media som dei kan nå vanlege folk med. Eit folk som vel dei enkle løysingane og som forstår berre det dei forstår og ikkje det dei burde forstå.

Det vil nok bli for pompøst å påstå at eit stort folkeopplysningsprosjekt må starta ved å innføra film som eksamensform, men ein større debatt rundt formidling av dei akademisk kunnskap er naudsynt

Det visuelle uttrykket vil i alle fall treffa folk betre enn tomme omgrep.

Songen far

Inger N. Bråtveit frå Suldal i Rogaland gjekk eit år på forfattarstudie ved Uitø. Nå er ho ute med debutboka *Munn mot frosen fjord*, som haustar strålande kritikkar.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto TIDEN FORLAG

Men livet som forfattar er einsamt, synest Bråtveit.

– Det er einsamt å skriva, du må vera tøff. Ein må tola å få kritikk og få dører i andletet, fortel ho.

Tre år har ho brukt på boka. Gått rundt og samla inntrykk, tenkt og skrive, kjenslene er difor blanda når resultatet er ferdig

– Eg har levd i eit sambuarskap i tre år og nå er forholdet slutt. I tre år har eg hatt boka med meg kvar enn eg har gått. Nå må eg på ein måte ut og leita og sjå om det er nokon andre der ute.

Den 24 år gamle debutanten har skriva ei bok om det å mista minne og det å ta tilbake minne, om minnets logikk. Og om ei omvent omsorg der ei ung jente er sett til å ta seg av si senile bestemor. Jenta er eg-personen og lever med ei mor som slit tungt, og med ei skuldkjensle for si veslesøster som har døydd i ei bilulukke.

Musikalsk språk

– Jenta går inn i ei verd som pendlar mellom eiga røynd og det tapte minnet til bestemora. Ved hjelp av ein vill fantasi flyktar jenta frå sin harde røyndom, fortel Bråtveit. Jenta er ofte einsam og lagar si eiga verd der ho blant anna møter fuglar og hundar, dyr som representerer ulike sinnsstemningar i ho.

Med eit lyrisk og musikalsk språk har forfattaren prøvd å laga boka som ein song. Noko som òg set krav til lesaren.

– Lesaren må seia ja til å gå inn i verda til jenta, og til å bli med i songen. Han må ta seg tid til å synga heile songen. Denne boka er på ein måte ordlaus. Akkurat som dei senile som mistar språket. Det er ei forteljing om det ordlause.

Om det som er att når alt er vekke. Då er det berre songen som står att. Og det er songen som held liv i dei gamle.

Saknar humanismen

– Boka tar kanskje litt tid å komma inn i, men eg vil med det visa at omsorg tar tid. Det tar veldig lang tid å komma inn på dei senile. Jenta i boka utviklar svært tette band til bestemora, og gjennom songen klarer dei å henta inn dei tapte minna.

Bråtveit synest vi i dagens samfunn er veldig fokusert på individuell lykke, og har sett den kvardagslege humanismen i skuggen.

– I dag er vi mest opptatt av å få trenna opp ein perfekt kropp og å få den beste orgasmen. Vi tar oss ikkje tid til omsorg for våre næraste. Det er synd at dei som jobbar på sjukeheimar ikkje har tid til å setja seg ned og synga for dei gamle.

Forfattarstudie nyttig

Rogalandsjenta er i dag busett i Bergen og er allereie i gong med ei ny bok, samtidig jobbar ho som fast frilansjournalist i avisa Dag og tid, der ho blant anna skriv omtalar av teater og bøker. Frå Tromsø har ho litteraturvitskap grunn- og mellomfag og fartstid som kulturredaktør i Utopia, for det gjekk ho på kulturjournalistikk på Heimly folkehøgskule. Forfattarstudie var det siste ho tok før ho flytta frå ishavsbyen.

– Eg føler eg har hatt stort utbytte av forfattarstudie. Vi vart eit kollegium der fokuset var på å skriva. Du blir ikkje bare sitjande med dine egne greier. Du lærer å møte motstand og få kritikk. Noko som er heilt naudsynt om du skal vera forfattar. Mange av dei eg gjekk saman med på forfattarstudie er i dag mine beste lesarar.

Riddu Riddu i Tromsø

Lørdag 5. oktober kan tromsøpublikum få oppleve ein aldri så liten Riddu Riddu festival i Tromsø, nærmare bestemt på Driv.

Riddu Riddu er ein årleg kulturfestival som finn stad i Kåfjord kvar sommar i midten av juli. Her samlast artistar og publikum frå mange verdsdelar til musikk, teater, dans og meir. Nå kan du få ein

smakebit av dette på støttekonsernten der blant anna Prosonic Session, Sara Marielle Gaup, Lawra Somby, Englebarn og Inga Juuso deltar. Inntektene frå dette arrangementet går til å dekkje det store underskotet frå fjorårets festival.

Trass underskot i år vert alleie neste års festival planlagt. Festivalleinga håpar dette arran-

gementet kan føra til balanse i rekneskapa.

Nye vrier mot piratkopier
Medan stadig fleire cdar vert freista sperra teknisk mot kopiering, eksperimenterer ein del artistar og plateselskap med ein annan strategi - å gi dei som kjøper, noko dei som skaffar ein kopi, ikkje får. Eit

anna alternativ er lim. Sist ut er det amerikanske bandet Bon Jovi, som vil gi ein bonus til dei som går til innkjøp av eit originaleksempel når den nye plata deira kjem. Med kvart eksemplar av albumet følgjer ein unik kode - eit serienummer

som gir høve til å melde seg inn i klubben AmericanXS. Kvart nummer kan berre nyttast ein gong, og medlemskap gir mellom anna adgang til eksklusivt lyd- og biletmateriale via nettet og til å kjøpe konsertbillettar før dei vert lagte ut for ålment sal.

gar minnet

BOOKDEBUTANT:
Inger N. Bråtveit har gitt ut boka *Munn mot frosen fjord*, og har hausta strålende kritikkar. Året på forfattarstudiet ved universitetet i Tromsø lærte ho blant anna å møte motstand og å ta imot kritikk.

Romantikk i krig

Staden er Casablanca i Marokko under andre verdskrigen. Rick Blaine (Humphrey Bogart), amerikansk, tidlegare fridomskjempar, driver den mest populære nattklubben i byen. Til Rick si overrasking kjem leiaren av den tsjekkiske motstandsørsla Victor Laszlo (Paul Henreid) med Ricks tidlegare flamme og tapte kjærleik

Ilsa (Ingrid Bergman), og det er duka for intrigar. Laszlo står øvst på nazityskarane si lista, og spørsmålet blir om Rick vil hjelpe Ilsa og Laszlo ut av Casablanca, eller om han vil forsøka å vinna Ilsa tilbake sjølv? Micheal Curtiz' Casablanca er rekna som ein av dei store filmklassikarane, romantisk, vakker og full av intriger. Og

om personlege tragediar i krig og okkupasjon. Endå ein film du har lyst til å ha sett, men aldri har fått med deg. Nå har du sjansen igjen, på Driv 6. oktober klokka 20.00.

PRIS: UTVALG: SMALL XXL

Platehøsten 2002 ser ut til å bli tidenes beste. Mange nyheter er på vei inn og vi må selge ut gammelt lager for å få plass til alle nyhetene. Du får et ekstra stort utvalg til ekstra lave priser!

PLATEKOMPA NIETS TOPP 15 149⁵⁰/199⁰⁰

1. **MOTORPSYCHO** / It's A Love Cult 149⁵⁰
2. **SUEDE** / New Morning 149⁵⁰
3. **MARK KNOPFLER** / The Ragpicker's Dream (2CD) .. 159⁵⁰
4. **BECK** / Sea Change 149⁵⁰
5. **ROLLING STONES** / Forty Licks (2CD)..... 199⁰⁰
6. **SUPERGRASS** / Life On Other Planets 149⁵⁰
7. **COLDPLAY** / A Rush Of Blood To The Head 149⁵⁰
8. **VAMP** / Månemannen 149⁵⁰
9. **UGRESS** / Resound 149⁵⁰
10. **ABSOLUTE MUSIC 40** 159⁵⁰
11. **RYAN ADAMS** / Demolition 149⁵⁰
12. **ELVIS PRESLEY** / 30 #1 Hits 149⁵⁰
13. **GÅTE** / Jygr 149⁵⁰
14. **THE CRANBERRIES** / Stars - The Very Best Of 1992-2002 (2CD) .. 159⁵⁰
15. **MC MUSIC 22** 159⁵⁰

PRIS: MEDIUM 149⁵⁰/159⁵⁰

- **PETER GABRIEL** / Up 149⁵⁰
- **AVRIL LAVIGNE** / Let Go 149⁵⁰
- **DEATH IN VEGAS** / Scorpio Rising 149⁵⁰
- **QUEENS OF THE STONE AGE** / Songs For The Deaf... 149⁵⁰
- **THE HELLACOPTERS** / By The Grace Of God..... 149⁵⁰
- **BON JOVI** / Bounce 149⁵⁰
- **FROST** / Melodica 149⁵⁰
- **JAGA JAZZIST** / The Stix 149⁵⁰
- **KENT** / Vapen & Ammunition 149⁵⁰
- **VIDAR VANG** / Rodeo (2CD) 159⁵⁰

PRIS: SMALL 119⁵⁰

- **EMINEM** / The Eminem Show..... 119⁵⁰
- **NORAH JONES** / Come Away With Me 119⁵⁰
- **SOLOMON BURKE** / Don't Give Up On Me 119⁵⁰
- **MANU CHAO** / Radio Bemba Sound System - Live.... 119⁵⁰
- **NELLY** / Nellyville 119⁵⁰
- **SATYRICON** / Volcano..... 119⁵⁰
- **RED HOT CHILI PEPPERS** / By The Way 119⁵⁰
- **PAPERBOYS** / No Cure For Life..... 119⁵⁰
- **RÖYKSOPP** / Melody A.M. (2CD) 119⁵⁰
- **EVA CASSIDY** / Imagine 119⁵⁰
- **JAN EGGUM** / President..... 119⁵⁰
- **BRUCE SPRINGSTEEN & THE E STREET BAND** / The Rising (Limited Edition) .. 119⁵⁰
- **AIMEE MANN** / Lost In Space 119⁵⁰
- **DIXIE CHICKS** / Home..... 119⁵⁰
- **HELLBILLIES** / CoolTur..... 119⁵⁰
- **SUGABABES** / Angels With Dirty Faces 119⁵⁰
- **KISS** / The Very Best Of Kiss 119⁵⁰

PRIS: X-SMALL 79⁵⁰/99⁵⁰

- **KINKS** / The Ultimate Collection (2CD) 99⁵⁰
- **TOM WAITS** / Alice 99⁵⁰
- **EVA CASSIDY** / Songbird..... 99⁵⁰
- **WHITE STRIPES** / White Blood Cells 89⁵⁰
- **RYAN ADAMS** / Gold..... 89⁵⁰
- **BADLY DRAWN BOY** / The Hour Of The Bewilderbeast. 89⁵⁰
- **PIXIES** / Death To The Pixies 89⁵⁰
- **KAIZERS ORCHESTRA** / Ompa til du dør 89⁵⁰
- **DIANA KRALL** / The Look Of Love..... 89⁵⁰
- **COLDPLAY** / Parachutes 79⁵⁰
- **JAGA JAZZIST** / A Livingroom Hush..... 79⁵⁰

OSLO Bogstadveien 40 Byporten Shopping Grønland T-bane Stortingsgaten 22	KRISTIANSAND Markens gate 32 SANDVIKA Sandvika Storsenter STAVANGER Søregata 9	STRØMMEN Strømmen Storsenter TROMSØ Nerstranda Senter TRONDHEIM Munkegata 31
BERGEN Torgallmenningen 5	www.platekompaniet.no	

Film som eksamen

Hadde det vært spennende å kunne formidle kunnskapen din gjennom filmmediet, i stedet for at avhandlingen din ender opp på UB, gjemt bort i en hylle?

Tekst RENI WRIGHT
Foto TANIA LOPEZ

Film som eksamensform var temaet på driv.in.kollokvie torsdag 12. september. Det kunne blitt en stor debatt som alle med universitetet som arbeidsplass burde vist interesse for.

Alt lå til rette for å kjøre debatt, men ingen kom. Panelet, bestående av filosofiprofessor Viggo Rossvær, Trond Waage fra visuelle kulturstudier, universitetslektor Marit Allern og hovedfagsstu-

dent Christin Kristoffersen kjørte likevel en liten rundbordsdebatt til glede for seg selv og Utopias utsendte.

Integrering av innvandrere
Utgangspunkt for kveldens debatt var pedagogikkstudent Christin Kristoffersens åtte minutter lange film fra sitt feltarbeid utenfor Malmø.

Christin gjorde feltarbeid blant innvandrere på et lite sted kalt Herregard. Temaet hun arbeider med er relasjoner mellom innvan-

drerne og det svenske samfunnet. På stedet er det fire høyblokker hvor det bor rundt fem tusen innvandrere, ikke alle registrert. Det snakkes til sammen 52 språk der. Svært få av dem har jobb og svært få er arbeidssøkende.

– Stedet er helt utenfor alt annet, ikke geografisk, men kontaktmessig, sier Christin. Ingen drar dit, og det er sjelden beboerne beveger seg noe særlig utenfor området. Like i nærheten er det et aktivitetshus, der det hadde vært mulig for innvandrerne å få

språkopplæring og andre tilbud. Men det er vanskelig å få dem dit. De opplever seg selv så atskilt fra resten av Sverige, at de holder seg for seg selv.

Alt er visuelt

Christin fant det vanskelig å forklare stemningen av dette stedet med ord og det ble derfor naturlig å bruke film til å formidle noe av det hun opplevde.

– I hovedfagsoppgaven min skriver jeg om relasjoner og samhandling, og ved hjelp av filmen viser jeg rommet samhandlingen skjer i.

Hun har tenkt å vise sin 8 minutter lange film på sin prøveforelesning i forbindelse med hovedfagsoppgaven hun regner med å levere til jul.

Trond Waage fra visuelle kulturstudier mener film er et godt

medium til å formidle det samfunnsfagene er opptatt av.

– Det har blitt mer og mer etterspørsel etter samhandling, identitet, individuelle uttrykk og bruk av rom i samfunnsfagene i dag. Alt dette er visuelt. Samfunnsfaglige diskusjoner handler om å diskutere begreper. Men det som ofte skjer er at diskusjonene beveger seg bort fra den empirien den tar høyde for å forklare. Mange diskusjoner ender opp i tomme begreper.

Diskusjoner i forlengelse av filmer blir ofte mer konkrete enn diskusjoner som tar utgangspunkt i tekster.

Lang vei

– Kommer det til å bli en åpning for film som erstatter for essay til grunnfag?

En film kan være et utgangs-

MULDVARPEN: Er dette virkelig en muldvarp? Tone Karlsen fra Tromsø er deltaker i året Muldvarpen på TVNorge. Ser uskyldig ut, men kan hende hun skjuler noe.
Foto KJARTAN OTTERÅ

Er dette muldva

Hun var blakk, lei av eksamenslesing og veldig sugen på et eventyr.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Tone Karlsen holdt i fjor vår på med psykologi grunnfag ved Universitetet i Tromsø. Eksamenslesinga gikk henne på nervene, ikke hadde hun penger og hun fikk et akutt behov for litt action i livet. Da hun så reklamen "Vil du være med på ditt livs største eventyr?" på TVNorge var hun ikke i tvil. I dag, over et år senere kan du se Tromsø-jenta i full aktivitet på

Muldvarpen hver mandag.

– Hva forventninger hadde du før du reiste inn?

– Jeg hadde ikke sett mer enn en episode av Muldvarpen fra før av, så jeg visste ikke helt hva jeg skulle forvente. Av TNNorge fikk jeg bare beskjed om å stille søndag morgen klokka 07:00 på Oslo S og i kofferten skulle jeg ha klær til både varmt og kaldt klima. Jeg håpet at jeg skulle få utfordre meg selv både fysisk og psykisk og var

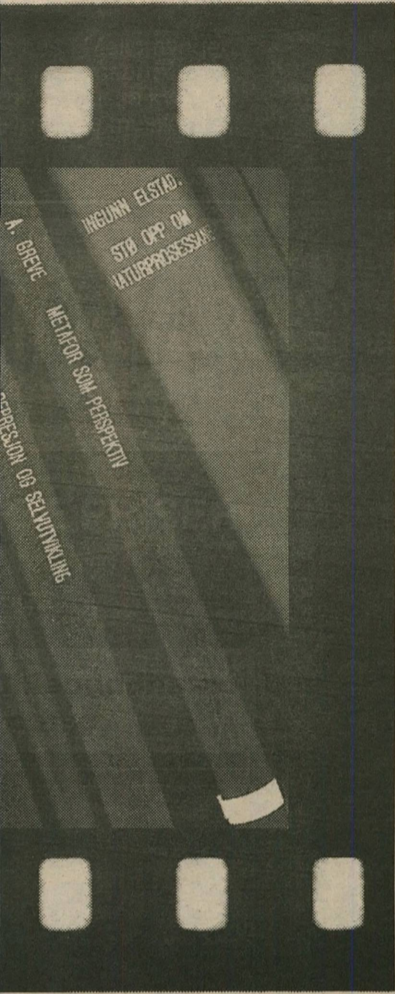
veldig spent på hvordan de andre deltakerne var.

Hard medfart

– Hva var de største utfordringene du møtte?

– I og med at jeg bestandig har trent, ble de psykiske utfordringene de desidert tøffeste. Det å måtte presse meg selv, min smerteterskel og frykt, er noe jeg har vokst på. Da jeg stod og så på at gjengen foran meg i rodeokøen ble slengt av oksen (med horn) og samtidig fikk hard medfart, forstår du vel at hjertet mitt slo ganske heftig da jeg skulle sette meg på.

ensform

DEBATT: Ivrig debattanter men null publikum på driv.inn.kollokvie 12.september. Foto TANIA LOPEZ

SYNLIG FORSKER: Maria Kvamme Fredriksen følte hun ble mer synlig med et kamera, noe hun synes er mer etisk forsvarlig. Foto RENI WRIGHT

punkt for diskusjon på en helt annen måte enn en tekst. Alle i panelet var enige om at det å lære å observere er en viktig del av studiet og forskningsprosessen. Film kan med fordel brukes som en del av læringsprosessen, eller som et supplement til en tekst, slik som Christin Kristoffersen har gjort. Men ikke som eget uttrykk, ikke som eksamensform.

Veien til å få anerkjent film i universitetsmiljøet er fremdeles er lang. Visuelle kulturstudier har kjempet i ti år for å få film på planen og møter fremdeles en god del motstand.

– Det blir vel ikke tørt nok, sier Trond Waage. For mange forskere virker det som om film blir for konkret. Å koble teorier ned til de faktiske forholdene gir for mange dimensjoner. Da er boken tryggere.

Film formidler

Hovedfagsstudent i visuelle kulturstudier, Maria Kvamme Fredriksen, brukte filmkamera i sitt feltarbeid på en ungdomsskole i Tromsdalen.

Tekst RENI WRIGHT

– Det å ha filmkamera ble på mange måter en døråpner for meg i mitt feltarbeid. Jeg jobbet med ungdommer. De var påvirket av "reality"-bølgen og syntes det var stilig at de skulle bli filmet.

– En annen ting er at man blir mer synlig som forsker når man også har et filmkamera med seg i felten. Jeg mener at det er mer etisk forsvarlig å være synlig. Dine informanter har da mer kon-

troll over situasjonen og kan klart si fra hvis de ikke vil være med.

– Å kunne vise filmen til lærere og medstudenter og diskutere hva det er jeg har filmet har hjulpet meg mye i utformingen av den skriftlige hovedfagsoppgaven, forteller Maria. Sist men ikke minst mener jeg det er viktig at ikke universitetet blir en helt atskilt institusjon. En film har et stort potensial når det gjelder formidling utover fagmiljøene på universitetet.

pen?

Det eneste jeg var sikker på var at jeg kom til å bli kastet av, spørsmålet var når, og hvor vondt det ville gjøre.

Riktig bilde

– Må også ærlig innrømme at jeg ikke følte meg særlig trygg da jeg stod oppe i en heisekran 70 meter over havflata og skulle rappellere ned med en dropp på ti meter til slutt.

– Hvordan er det å se seg selv på TV?

– Det er rart å høre seg selv prate. Og så såg jeg for første gang hva folk mener med at jeg

likner på tvillingsøsteren min. Jeg var også spent på om produsenten kom til å gi et riktig bilde av meg som person. I en episode på femti minutter ligger det ca 48 timers filming bak. Det sier seg selv at mye er tatt ut av sammenhengen.

Psyken stopper deg

– Hvordan gikk du overens med de andre deltakerne?

– Jeg synes alle de andre deltakerne var fantastiske mennesker, alle på hver sin måte. Det er klart at noen vil man komme bedre overens med enn andre, men slik vil det jo være uansett hvor man

møtes.

– Hva har du lært av å delta i Muldvarpen?

– Jeg har lært at man klarer uendelig mye mer enn man tror, og at det er psyken som stopper deg lenge før kroppen ville ha gjort det.

– Er du muldvarpen?

– Er jeg muldvarpen? Kanskje, eller kanskje ikke.

Tone gikk i vår på sosiologi grunnfag ved Uitø, i høst tar hun psykologi mellomfag ved universitetet i Oslo, men blir sannsynligvis å se i hjembyen en og annen gangen utover høsten.

Ny barnefilmhaust

Efter ein lang sommarferie startar Tromsø barnefilmklubb opp igjen. Filmklubben kan frista med film for born i alle aldrar. Våre vennar Wallace and Grommit siktar mot sjernene i nye eventyr. Deretter er det ned på bakken igjen med ei meir realistisk forteljing om Den beste sommaren –svensk barnefilm på sitt aller beste. Filmen har hausta mange prisar på barnefilmfestivalar i heile Europa. Andre filmar er animasjonsfilmen Kiriako og trollkvinnen og Trollmannen frå Oz. Medlemskap kan du kjøpa i døra, det kostar 30 kroner første filmen, og då er du medlem. Resten av programmet kjem seinare i haust.

Fleire øvingslokale

Det lille kulturhus er på plass i Musikkens hus i Mellomvegen. Primus motor Robert Dyrnes ber nå alle interesserte om å melde seg for å få øvingslokale i dei 1300 nyoppussa kvadratmetrane. Lokala skal vera ein kreativ base for heile musikklivet, ikkje berre rock n' roll. (Nordlys)

LILLE BUDDHA
Stedet for orientalske matelskere!

• **STOR MENY** • **RIMELIGE PRISER**

Ca. 20 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Centrum * Libris

Vi har bøkene og materiellet du trenger

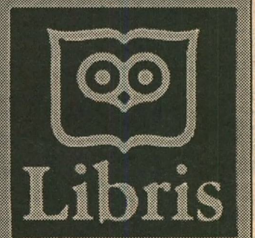
Stor fagbokavdeling i 2. etg med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimedieavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr: 77667200
Telefaksnr: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

TAKEOFF: Gluecifer løfteet taket på Driv, og holdt det oppe gjennom hele settet sitt.

Alle foto PER JOSEF KR. INSULÁN

Røysekatt, røysekatt, kor likar du deg?

Trommer, perkusjon, kasseroller, melodika, trekkspill og sang. Kunne dette bli bra? Full av skepsis og litt forventning dro vi på Driv. Det ble en utmerket aften.

konsert

Fliflet/Hamre
Driv
18. september

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto AUDUN RUNDBERG

Denne uken hadde Kulturhuset flyttet sine konserter til Driv på grunn av *Spelemann på taket*. Tidligere har slike flyttinger vært lite vellykket, fordi publikum på Driv ofte er mer interessert i å prate enn å lytte. Det var heldigvis ikke tilfelle denne kvelden. Energiforsyningsduoen gjorde en konsert vi ikke opplever for ofte.

Bergenifisering

De har som mål på å ta verden til Bergen. De tar folketonen og sanger fra blant annet Balkan, Italia, Finland, Israel og Norge, og så bergenfiserer de disse til et eget unikt uttrykk. Fremføringen av

ENERGI-FORSYNING:
Gabriel Fliflet og Ole Hamre ga publikum langt mer enn det de ba om.

låtene ispedd mange treffende og morsomme kommentarer gjorde det til en musikalsk reise vi hadde vært en del fattigere foruten. Det hele var morsomt, rørende, og gripende og ikke minst en glimrende musikalsk opplevelse. I tillegg kommuniserer de med hverandre

og publikum på en fantastisk måte.

Hamrofonen

Gabriel Fliflet spilte trekkspill på en svært virtuos måte og sang på mange språk. Ole Hamre trakterte de øvrige instrument på en gnis-

trende måte. Kasserollene, som var gamle fiskegryter kjøpt inn fra noen av Bergens brukthandlere, har fått det klingende navnet Hamrofonen. Grunnen til navnet skulle være innlysende i og med at han trakterer den/de som en xylofon. Herrene har et motto som lyder

slik: *Når De fødes giftes eller dør, Fliflet Hamre får Dem i humør.* De fikk oss i humør, og vi gikk hjem noen hakk gladere enn vi var da vi kom.

Helt rått

Hellacopters og Gluecifer kan vel sies å være to av de desidert beste bandene i Norden.

konsert

Hellacopters og Gluecifer
Driv
26. september

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

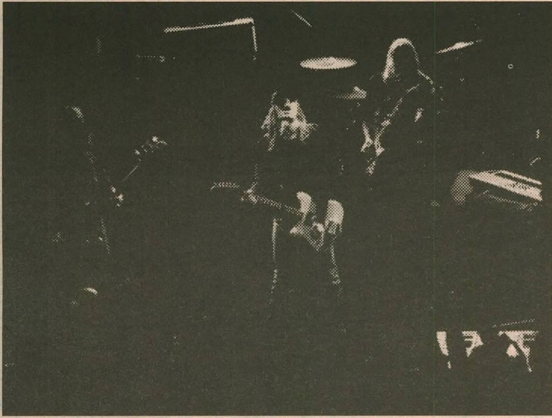
Fullt hus på Driv, og da menes det fullt (tok en halvtime å få seg et glass vann), trøkk fra scenen, og et publikum helt i ekstase var det som skulle til for å gjøre dette til en minneverdig kveld. Sjelden har det vært så trangt foran scenen inne på Driv, og forhåpentligvis kan vi få flere slike kvelder i fremtiden.

Idet Hellacopters tok steget ut på scenen, kunne man skjøne på bandet og publikum at her skulle det ikke spares på noe. Det var fullt trøkk fra første låt, noe som smittet over på oss i salen og løftet stemningen til et nivå man ikke skulle tro var mulig å nå uten å vinne en krig først. Hellacopters opprettholdt ryktet sitt som et særdeles dyktig live-band, for ikke å glemme at de også er dyktige musikere. For å dra en

litt rar parallell her så gjorde de som Bjørn Dæhlie: Åpnet hardt, og fortsatte enda hardere. At det er mulig å holde så høy intensitet over et sett på en drøy time klarer jeg ikke helt å fatte.

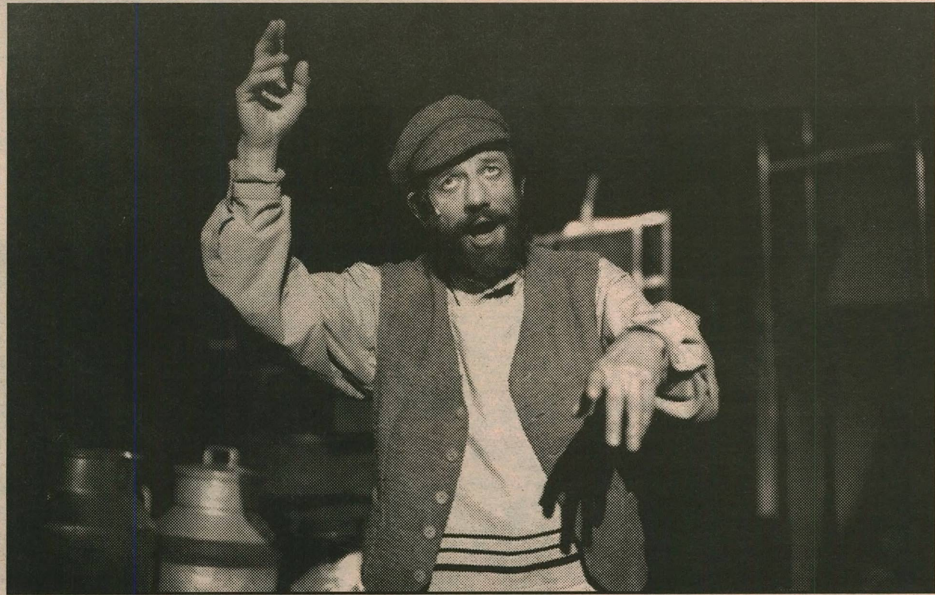
De få som forlot lokalet i det Hellacopters gjorde seg ferdige, og Gluecifer kom på, gikk glipp av noe stort. Det er vanskelig å skulle sammenligne hvordan de to bandene oppfører seg på scenen, men det er i alle fall ikke noe som

man burde gjøre for mye. Gluecifer gjennomførte sitt sett på en fremdragende måte, og sørget for like god stemning og intensitet gjennom hele settet som *söta bror*. Det eneste som la en liten demper på stemningen var at folk begynte å stille seg i garderobekø før siste låt var ferdigspilt. Ellers var dette en perfekt kveld i rockens tegn på Driv, og vi kan bare håpe at det kommer flere av disse etter hvert.

SÖTA BROR: Hellacopters viste Tromsø at de kan rock i Sveariket også.

Fantastisk spellemann

MELKE-MANN: Helge Jordal spiller den jødiske melkemannen Tevje på Kulturhuset i høst. Foto OLA RØE

Kulturhusets storsatsing denne høsten er blitt et meget godt oppført stykke teater.

teater

Spellemann på taket
Kulturhuset
19. september til 12. oktober

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

Historien om den jødiske melkemannen Tevje, hans familie og medmennesker i den lille ukrainske landsbyen Anatevka er kjent for de fleste som har en interesse for teater og musikal. Hålogaland teater har med denne

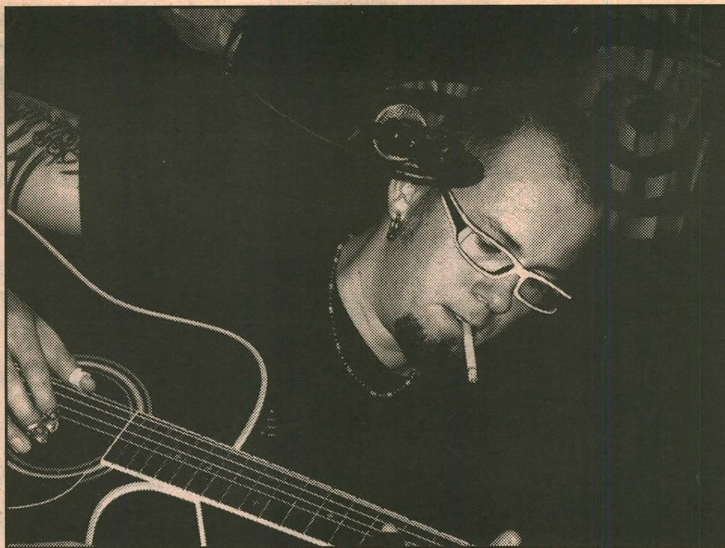
oppsetningen av stykket gjort en kjempejobb med å skildre hverdagslivet og konfliktene i et jødisk samfunn for over hundre år siden. Sentralt i stykket er frykten for russerne og deres pogromer, eller jødeforfølgelser.

Helge Jordal gjør en veldig god rolle som melkemannen Tevje. Han vil bare det beste i verden for sine fire døtre, men han vil heller ikke bryte med noen av tradisjonene i samfunnet, noe som gjør at han etter hvert som historien går må inngå noen kompromisser

med seg selv. Dette klarer Jordal å uttrykke på en særdeles god måte, noe som gjør rollen hans svært troverdig.

De andre skuespillerne gjør også en meget god figur på scenen, og det er en innlevelsesevne og et samspill som gjør stykket til et man absolutt burde få med seg. Scenografien og koreografien er også meget god, og de enkle men effektfulle kulisser gjør at man til enhver tid ser mer enn det som faktisk foregår på scenen.

Alt i alt er dette en meget godt gjennomført oppsetning som fortjener alt det publikum den kan få.

ILLUSTRERT MANN: Bjørn Berge viste oss at han er en svært begavet scenekunstner.

Illustrert blåbjørn

Arrangørene gjorde hva de kunne for å ødelegge Bjørn Berges konsert på Driv. De lyktes heldigvis ikke.

konsert

Bjørn Berge
Driv
25. september

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto KJARTAN HABBESTAD

Å sette ut bord og stoler på hele gulvarealet på en konsert med Bjørn Berge er en skandale. Da må man i så fall ikke selge flere billetter enn det er stoler. Det kom langt flere enn det var sitteplasser, og disse måtte stå på sidene bak søylene, der utsikten er elendig og lyden vesentlig dårligere enn midt i salen. At det også la en demper på stemningen er også hevet over enhver tvil. Bjørn Berges musikk er såpass drivende og energisk at det gir større utbytte å stå enn å sitte. Men å stå bak søylene istedenfor midt på gulvet er ikke like kult.

Nesten Chris Whitley

Men heldigvis gjorde ikke denne ufattelige blunderen at hovedpersonen selv gjorde en dårlig jobb. Han gjorde det han var betalt for. Nemlig å vise noe av det tøffeste enmanns-show det er mulig å se på en norsk scene for tiden. Det er vel bare Chris Whitley som overgår han på dette området. Berge er en svært begavet gitarist som har modernisert bluesen fra

20- og 30-tallet og gjort det til sin egen greie. Virtuost gitarspill og glimrende fremføring av sine låter ispedd mye humoristiske kommentarer og en del forhåpentligvis selvironisk selvskryt gjorde konserten stort sett til en svært trivelig kveld.

Velkommen tilbake

Når jeg skriver "stort sett", er det fordi han foreløpig ikke har nok låter som er gode nok til å gripe tak i meg i halvannen time. For de av oss som ikke kjenner låtene hans fra før blir det for mye ensformig og litt lite variert materiale. Da hjalp det å spe med en og annen coverlåt. Han har en stund igjen før han blir en låtskriver av Robert Johnsons og Chris Whitleys kaliber. Men han blir bedre for hver plate han gjør, noe låtene fra hans siste plate *Illustrated man* indikerte. Vi ønsker Bjørn Berge og hans lydmann velkommen tilbake ved en senere anledning. Da forhåpentligvis med mulighet til å stå på gulvet foran scenen.

Lunken ambivalens

plate

Frost
Melodica
Frost World Recordings

Tekst GLENN FAGERVIK

Frost er tilbake i platehyllene fire år etter debuten *Bedsit Theories*. I to år har hun og samboeren Per Martinsen (Mental Overdrive) jobbet med *Melodica*. Den har ikke blitt like spennende som sin forgjenger, men den er like fullt en plate som krever konsentrasjon og tid for å få noe utbytte av. Hun har nå beveget seg mer inn i et slags synthpoplandskap med mye åttitallsinspirasjon, og forlatt mye av det mer eksperimenterende arktiske uttrykket fra debuten.

Førsteintrykket er kjedelig og overfladisk, men etterhvert dukker

det opp både vakre og stemningsfulle låter. Det er både låter av det gode slaget (*Pharmacy*, *Duo* og *Damian*) og låter som er fryktelig kjedelige (*Running Boy*, *Sink* og *Klong*). Nils Petter Molværs virtuose trompetspill er ikke nok til å redde sistnevnte låt.

Men det frustrerende med plata er at jeg aldri blir klok på den, jeg vet ikke hvor jeg har den. De gode låtene inneholder forstyrrende elementer som blipp-bliplyder fra åttitallet og de mer kjedelige tingene inneholder tilløp til flotte tema. Tidvis plagsomt, tidvis fint. Men er ikke synthpop eller Røyksopp din greie, har du lite å hente her.

Jazzklubben informerer

Har du tenkt deg på årets store konsert med Charlie Haden og Jim Hall i Kulturhuset 30. oktober bør du kjøpe billett nå straks. Øystein Blix i Tromsø jazzklubb fortel at per 23. sep-

tember var om lag halvparten (300) av billettene solgt. Billetter kan kjøpst på Kulturhuset sin billettelefon 77 66 38 00. Det blir også ei lita endring i programmet til jazzklubben. Steinar Kjeldsen kvartett med

Michael Jørvang på vokal, blir flytta frå Teaterkafeen til Driv. Og då snakkar vi torsdag 3.10 kl 21. Jazzklubben gjekk forøvrig med eit underskot på 40 000 kroner i fjor.

Nytt prevensjonsmiddel

Den nye p-ringen skal nå prøvast ut i ni europeiske land, i Noreg skal 250 jenter teste den nye prevensjonen, melder Dagbladet. P-ringen inneheld same type hormonar som

vanlege p-pille, og består av ein ring som settest inn i kjeden. Ringen skal sitja inne i tre veker før han skal takast ut i ei veke. Syklusen blir dermed lik ei vanleg p-pille. P-ringen er godkjent for sal i Noreg, og

Festival fri for g

Programmet for årets Polar music festival er klart. Publikum kan glede seg til en herlig blanding rock, pop og elektronika.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Under fjorårets Polar music festival kastet svartmetall-bandet Mayhem lange skygger over Tromsøs konsertgjengere. Etter en rask titt på programmet reiser det åpenbare spørsmålet seg:

– Det blir ingen grisehoder i år?

– Vi droppa den, småfirer med-arrangør Hogne Rundberg.

Spikra

Som alltid når man skal arrangere festival er det hauger av band man gjerne skulle hatt og nesten like mange man nesten fikk. Til slutt ender man opp med et pent knippe band som nesten garantert kommer. Programmet er nå såpass spikra at man har turt å trykke opp plakater.

– Det var veldig mye styr fram til et punkt, og så booka vi alle banda på sju timer, sier arrangør Robert Dyrnes. Vi er tilbake til det opprinnelige konseptet. I stedet for å ha de helt store banda skal vi vise fram de neste store.

Sountrack of our lives er det eneste ikke-norske bandet i år, og vil nok sikkert trekke mange tilskuere når de spiller på Strøket torsdag 17. oktober.

– Det er ikke noe mål å få opp utenlandske band bare fordi de er fra utlandet. Det er bedre å støtte opp om de norske banda, sier Dyrnes, som tror det kan bli mulig å trekke større band etter hvert som festivalen bygger seg opp.

Billig

Billettprisene for årets festival blir overkommelige, fra gratis inngang til 150 kroner på de største konsertene. I tillegg vil et festivalpass gi deg inngang på konsertene på Blå rock café, Strøket og Tvibit.

– Intensjonen har aldri vært å få folk. De må jo få råd til øl, påpeker Dyrnes.

– Det med øl er veldig viktig, for ellers synes ikke folk konsertene er noe bra, fleiper Rundberg.

Dyrnes vil ikke trekke frem noen av konsertene som spesielt interessante. Han tror det blir fullt alle kveldene med så små lokaler

Programmet for PMF

Onsdag 16. oktober
Kaos: Astroburger (Oslo), Diamond (Tromsø)

Torsdag 17. oktober
Strøket: Soundtrack of our lives (Sverige)
Kaos: DJ Lasse, DJ Erlend, DJ Doc eller Junior, DJ Sture

Fredag 18. oktober
Blå rock café: Ram-Zet (Hamar), Turdus Musicus (Tromsø), Pawnshop (Stavanger)
Tvibit: Mindtwist (Tromsø), Pulk (Tromsø), Lame ducks (Oslo)
Kaos: DJ Rune Lindbæk

Lørdag 19. oktober
Blå rock café: The Transplants (Bergen), Lame ducks (Oslo), The Graves (Oslo), The mono sapiens (Tromsø)
Kaos: DJ Tösch

som Blå rock café og Kaos som konsertscener. Rundberg anbefaler konserten med Pawnshop, Turdus Musicus og Ram-Zet på Blå rock café fredag 18. oktober.

– Noe spesielt dere vil si til slutt?

– Lame ducks kommer til å bli verdens første ska-band som spiller på Blå rock, firer Dyrnes.

KOMMER: Pawnshop.

A velge seg et liv

hvordan få plass til alt i bare ett liv: alle ansiktene, alle tankene, alle fjelltoppene, alle bøkene, alle drømmene?

vi skulle hatt tusen liv med tusen framtider, tatt tusen utdanninger og arbeidet i tusen yrker da kunne vi bodd på alle stedene, prøvd ut alle mulighetene, tenkt alle tankene, truffet alle vennene

alt det vi går glipp av fordi vi ikke leste den neste boka ikke var på den andre festen ikke klatra det nest høyeste fjellet ikke flytta nordover eller sørover ikke skrev det brevet

en skulle hatt tusen dager hvor dag og fått plass til alt og alle

mer er vi ikke enn dette lille en dag og ett li

med Studentpresten

kan du snakke om alt som hører livet til...

Følelser, hendelser, viten, standpunkter og tro hører med i en studiehverdag, og det er ikke dumt å ha noen å snakke med! Studentprest Tor Stranda er en voksen fagperson ansatt i Den norske kirke. Han har lang erfaring fra samtaler med unge mennesker.

Tlf.: 77 64 40 97 / 91 34 20 23

tor.stranda@adm.uit.no

www.uit.no/studentprest

Forbigåtte helter

We er et band som har laget glimrende plater i en årrekke, uten å bli lagt merke til av andre enn dedikerte fans, musikere og enkelte kritikere.

Tekst GLENN FAGERVIK

Det er selvsagt ufattelig ufortjent at det har vært slik, men nå ser det ut til at ting forandrer seg. Etter mesterverket *Living the lore* fra 1999, var det store forventninger til årets plate *Dinosauric futurobic*. Den fikk svært positive anmeldelser, og alle var enige om at den var enda et hakk bedre enn sin forgjenger.

We ble til i kjølvannet av legen-

EN KONSERT Å GLEDE SEG TIL: We gjester Blå Rock Café 10. oktober.

debandet Kyuss, og har etter hvert noe misvisende blitt kategorisert i stonerrocksjangeren. Men de er kraftig inspirert av band som Kyuss og Black Sabbath, og har et og annet innslag av syrerock og psykedelia. Samtidig låter de ikke som noen andre heller. De har definert sitt eget sound. Det er tungt, tidvis seigt, flytende og svevende.

I 1999 gjorde de en turnè med Masters of Reality, Kyuss-produ-

sent Chris Goss sitt band. Platene fåes kjøpt i den amerikanske internetbutikken Meteor City og de anbefales kraftig på nettstedet Stonerrock.com.

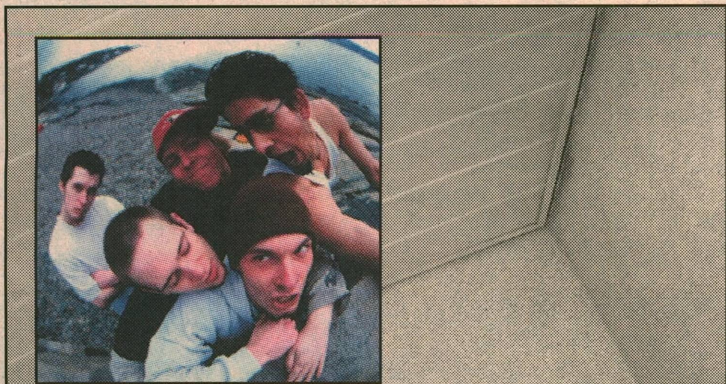
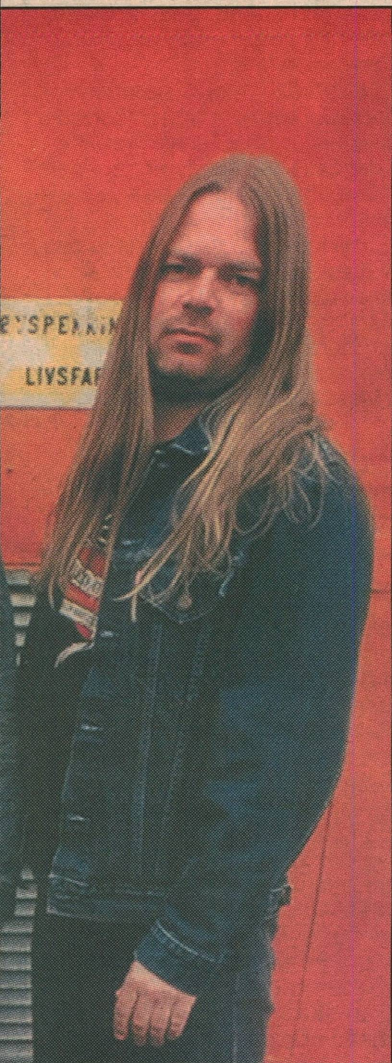
På Bylarm i fjor spilte de på Blå Rock sammen med andre flotte band som Nihilists, Pawnshop og Thulsa Doom. We avsluttet gildet på en gigantisk måte, og vi ser ingen grunn til at årets Blå Rock-konsert 10.10 skal bli noe dårligere.

vil finnast i apotekhyllene frå midten av oktober. Prisen vil bli ein liten hundrings i månaden, altså litt dyrare enn p-piller.

Oxytocin
Som sikkert de fleste har merket - sex hjelper deg å få en god natts søvn. Det skyldes at kroppen frigir hormonet oxytocin, som har en beroligende

effekt. Effekten er størst hos menn, og er med å forklare hvorfor de sovner så fort etter å ha hatt sex om natta. (Dagbladet.no)

risehoder

KOMMER: Lame Ducks.

KOMMER: Turdus Musicus.

JAGA: Denne slagkraftige gjengen invaderer scenen på Driv 15. oktober.

Jagainvasjon

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Frå å vera ei stor rocka jazzgruppa av dyktige Tønsberg-musikarar, har Jaga jazzist blitt eit nyskapande og profesjonelt elektronika/jazz-prosjekt som vekker interesse langt utover Noregs grenser. Jazzen har dei framleis med seg. Det ti manns store orkesteret er utstyr med blåsarar, gitaristar, slagverk

og perkusjon. Men det moderne preget er blitt meir tydeleg. Bak seg har gruppa to plater, *A living-room hush* og *The stix*. Begge har motteke strålende kritikkar både i heimlandet og utanlands. Jaga jazzist sine medlemmar har spelt på omtrent det som er av norske utgjeingar dei siste åra, i tillegg til at dei fleste medlemmane spelar i andre grupper eller prosjekt

ved sida av. Bandet får på denne måten inspirasjon frå mange ulike musikkmiljø og ulike stilartar. Mange har prøvd å karakterisere Jaga jazzist sin musikk på ulike måtar: Post-rock, jazz, elektronika og jazzpop. Men gruppa står fram som noko heilt eige, fantasifullt, samansmeltande, energisk og vakkert. Spelar på Driv tysdag 15. oktober klokka 21.00

Sorggruppe

Ved dødsfall i nær familie og vennekrets oppleves sorg. I studenthverdagen kan det være vanskelig å bearbeide disse følelsene hvis en ikke får noen å dele de med.

Studentpresten og Studentenes Sosialtjeneste inviterer studenter i sorg til å være med i en sorg gruppe. Gruppen har kontinuerlig inntak, og møtes hver 14. dag på prestekontoret. Ønsker du å vite mer om gruppa, ta kontakt med:

Studentrådgiver
Eline Stenseth
Tlf 77 64 41 66
eller
Studentprest Tor Stranda
tor.stranda@adm.uit.no
77 64 40 97 / 91 34 20 23

Retting
Utopia gav i avisa nummer ni kreditering til feil fotograf. Feilen fann stad i artikkelen *Mikroskopisk kunst*. Der stod det at alle bileta var tatt av Gunvor Wisløff Granaas. Det er ikkje riktig. Granaas var fotoleiar og ikkje fotograf. Hovudarbeidet med å laga slike bilete ligg i preparering av objekta/substansane. Denne jobben, i tillegg til fotograferinga, vart utført av ulike studantar og ansatte ved institutta. Utopia beklagar feilen.

– En lekker liten sak

IKKE AKKURAT VIKINGARNA: Mindtwist spiller til dans på Kaos 4. oktober, i anledning den siste samleskiva på Yellow Snow Records. Foto AUDUN RUNDBERG

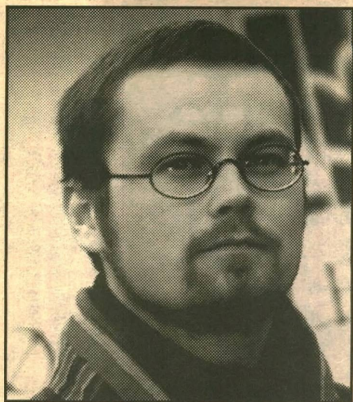
Enda en gul plate er på vei til butikkene.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Ett år etter forrige utgivelse er undergrunnsselskapet Yellow Snow Records ute med en ny samleskive. *Yellow Snow Records Volume 5* inneholder bidrag fra Esuna, Latchlock, Prentice Wood, Pulk, Souvenir og Mindtwist. – Plata begynner rolig med Souvenir, og avslutter med det hardeste, Mindtwist, sier primus motor Robert Dyrnes. Souvenir, med blant andre Håvard Stangnes (tidligere Tore Brumm) skal etter sigende være et friskt pust i

Tromsøs musikkilde, med countryrock og slidegitar som noen av ingrediensene. 4. oktober blir det sleppfest på Kaos. Vil du inn og høre på tar du med deg bestevennen din og to hundrelapper, og da får dere en CD hver på kjøpet.

Teikneserie i Utopia
Endeleg er vi i gong med teikneseriar i Utopia. Vi har fått hjelp av Serieteiknarlauget ved Tvibit, som allereie har gitt ut to utgåver av sitt strålende blad *Robotskank*. Stripene i Utopia blir stort sett henta frå lauget si andre utgjeving. Mange hugsar vel alle det koselege intervjuet vi hadde med gjengen i første haustnummer, no vert dei fast inventar i avisa. Først ute er Magnus Sandes med stripa *Fisk*. Sjå siste side.

Duell

Hver uke møtes to personer fra studentlivet til duell i Utopia. Denne runden er det omkamp mellom mester Sigbjørn Skåden fra sist nummer og Pia Elverhøy Eggen, som er organisasjonssekretær i Studentstyret. Sigbjørn Skåden kunne dessverre ikke stille til denne ukas duell, og dermed ble makker Thomas E. Nygård stedfortreder.

Thomas

12
Kjølhaling og pisking
Tor Arne Morskogen
Hvitt og lyseblått
1000
Vardø
Dårlig å bruke på jakt, spise (liker ikke potet), dårlige øreverner
Mel Gibson
Tipper 9
Uendelig, eller ingen

1. Hvor mange atombomber er det i et dusin?
2. Hva er straffen for spytting på offentlig plass i Singapore?
3. Hva heter leder av Studentstyret?
4. Hvilke farger er det på det argentinske flagget?
5. Hvor mange megabyte er det i en gigabyte?
6. Hva heter Norges nest nordligste by?
7. Kan poteten brukes til alt? Hvis ikke, nevntre ting den ikke kan brukes til?
8. Hvem spilte Mad Max i Mad Max filmene?
9. Hvor mange farger er det i regnbuen?
10. Hvor mange radianer er en trekant?

Pia

12
Bot eller samfunnstjeneste
Tor Arne Johansen Morskogen
Gult og grønt
10
Alta
Nei, man kan ikke lese den, kjøre den eller høre den
Mel Gibson
6
Vet ikke

Svar: 12, Minimumsbot på \$1000, Tor Arne Johansen Morskogen, Hvitt og lyseblått (en gul sol med svarte øyne i midten i tillegg), 1024, poteten kan brukes til alt, Hammerfest, Mel Gibson, 7, Pl, Jaaa, Hvem som går videre vil vise seg når duellantene har kranglet ferdig

Opptur

Snøgrensa. Siger stadig nedover. Ikke lenge igjen nå. Finn frem appelsin og buljong. Og kjøp nye ski, de dyreste du finner i butikken.

Miltbrann. (For deg som hadde glemt det er det det pulveret som pleidde å ligge rundt på øllhaller for et års tid siden.) I skyggen av metanol-frykten kan vi nå søle så mye vi vil med vaskepulver vi bare vil. Og sende tullebrev til kompiser i Drøbak.

Høstsalg. Fjorårets vinterutstyr er nå så billig at det ikke går an å la vær å bruke fem tusen kroner på ting du ellers aldri ville ha kjøpt.

Julegaver. Åhh, som vi gleder oss til å kjøpe enda en ny toalettmappe til far.

Sjokolade. Mørk sjokolade i høstmørket overviner selv de kraftigste depressive reaksjoner. Spis så det tyter ut (men husk den løpeturen på syv kilometer etterpå).

Satyricon. Nå skal endelig oss vanlig dødelige lære å tro at vi liker black metall. Plass på VG-lista og A-listing på P3. Det må jo være kult! Gammel liderock blir som ny med en skikkelig hype.

Nedtur

Sommer. Det er først når det er mørkt klokka fem, og sånn halvkaldt i luften, du merker hvor mye bedre det er om sommeren. Søte minner om kveldene på terrassen med et glass hvitvin i handa. Morgenbad neste dag!

Semesteroppgave. Ok. Da er det i gang: Semesteret er begynt. Nå skal semesteroppgavene skrives, da er det slutt på konserter og øl på tirsdager og onsdager og sove til klokka tre om ettermiddagen.

Metanol. Terroralarm!! Nå bør vi være forsiktig med å søle vann på utestedene. Evacuate this entire bearhall!

Samskipnaden avd. kantine-drift. Nå går det ikke lenger an å slenge med seg en fire-fem pakker med dressing til lasagnen. Kantinedamene har nå innført rønkensyn. Ingen vits i å lure to tyttebærbokser under servietten.

Gulliver blir Gulliveriana

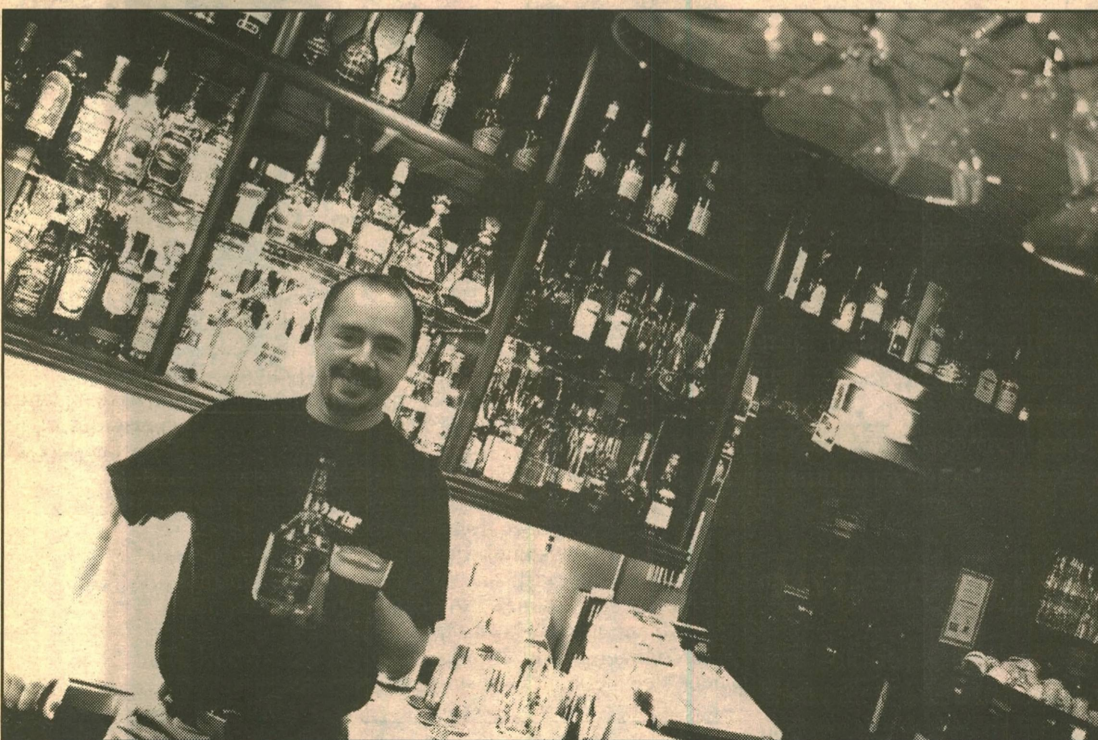
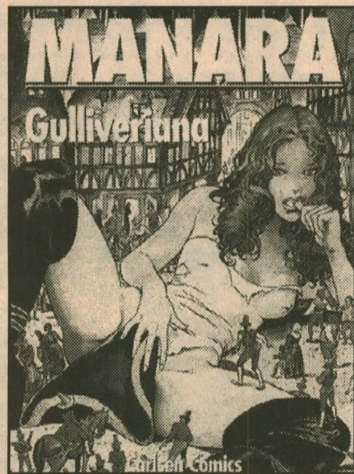
Tekst CECILIA ROCKWELL

Har du lest Gullivers reiser av Jonathan Swift? Husker ikke? Lagt den på hylla kanskje? Fortvil ikke. Gulliveriana er her. Dette er den versjonen som lærerne glemte å fortelle om, for helt naken border hun et spøkelsesskip og drar på sitt livs reise. Hun møter Lilleputter og Kjemper, akkurat slik hennes navnebror gjorde. Kjernen er selvfølgelig hvordan en naken jente ser ut fra Lilleputtenes og Kjempenes syn. Kan du tenke deg? Dette er lesning for deg som liker at brystvortene

blir harde. For deg som liker å studere tegningene og ikke bare "lese". Og for deg som har sans for det humoristiske i historien. Latteren vil vare helt til den lykkelige slutten. Milo Manara. Husk navnet. En allsidig tegneforteller med en unik evne til å "krydre" fortellingene sine. Du får en følelse av déjà-vú når du for eksempel ser titlene *Kli-k-toris*, *Når er enden er god*, *En duft av karamell*, *Skjult kamera*. Skjønner? Les den i lag. Godnatthistoriene vil aldri bli de samme. Finnes kun i utvalgte butikker.

SPIST: Denne ble ikke vist frem på forrige ukas Holmgang. Spist 30.09.2002 klokka 22:16

Når natta senker seg

Spanish coffee er tingen i høstmørket, skal vi tro feinschmeckerbartender Henrik Markusen på Artur. Ta en dobbel espresso, Liqueur 43 (smaker

honning, vanilje og sitrus), et lag av shaket fløte og et kanel- eller cappucinodryss på toppen. Kaffen avgjør om dette blir høstfavoritten eller bare sma-

ker hestesvette. – Lager man en dårlig espresso kan man like gjerne bruke vanlig kaffe. I tillegg må man bruke ordentlig fløte, anbefaler Henrik.

Vi minnes

For et år siden ristet vi oppgitt på hodet av de som fremdeles lagde vitser om de som kjøpte latte og mokka.

For tre år siden skrev-vilange-og-infløkte-setninger-med-bindestrek-mellom-alle-ordene-når-vi-skulle-fortelle-

om-urbane-og-hippe-fenomen-som-latte-og-mokka-babes-med-alt-for-korte-topper-på-utekafene.

For tolv år siden så vi på Twin Peaks, nei forresten, vi så aldri på Twin Peaks, vi fikk bare med oss bruddstykker av handlingen av å overhøre samtaler mellom storebror og kompisen.

På TV

Holmgang neste uke:

– Undersøkelser viser at innvandrene i Norge bare blir feitere og feitere. Staten pøser inn norske skattebetalers penger i sosialhjelp slik at muslimer og pakistanere kan sitte og trøkke i seg feit mat hele dagen i stedet for å få seg en jobb og gjøre en hederlig innsats for et av verdens rikeste land. Har venstresidas snillisme gått for langt? Eller er innvandrene

bare blitt ekstra flinke til å lure et norsk trygdesystem som ligger med brukket rygg. Vi tar debatten!

Mediemenerne neste uke:

– Har mediekritikkprogram som, ja, blant anna Mediemenerne, for stor makt over resten av media? Vil ikke slike program berre vera subjektive meningsberarar, utan noko meir grunnlag for sine påstandar enn, ja, Jørgen Hattemakar? Mediemenerne tar debatten!

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ENGLEBARN: På Driv lørdag 5. oktober.

Foto BJØRN JOACHIMSEN/FOTO NORD

Konsert

Steinar Kjeldsen

NB! Endring i programmet. Torsdag 3.10 kl 21 på Driv. Steinar Kjeldsen kvartett med Michael Jørvang. Første konsert for jazzklubben med mannleg vokalist. Svingjazz, nå med den innleide trompetisten Roy Nicolaisen. Billett: 120/80 kroner.

Høstsonater

Torsdag 3.10 kl 20 i Sparebankens festsal. Cathrine Holst på flygel. Billett: 125/75/50

Satyricon

Torsdag 3.10 kl 23 på Driv. Opningskonserten på Satyriconturneen. Black metall er blitt hipt, A-lista låt på Petre, og trygt plassert på VG-lista. Knallhardt!

Yellow snow sleppfest

4.10 slepp Yellow snow records si femte samleplate. Sleppefest med Mindtwist, Pulk, Esuna, Latchlock, Souvenir og Prentice Wood. Byens nye rockeband på ein og same kveld.

Paperboys

Fredag 4.10 på Driv. Eit av dei største rap- og hip hop banda i Scandinavia. Toppkarakterer og høgt oppe på VG-lista.

Riddu riddu essens

Laurdag 5.10 på Driv. Englebarn, Prosonic Session, Inga Juuso, Sara M Gaup og Lawra Somy er blant artistane som stiller opp i støttekonserten for Riddu riddu, den årlege samiske festivalen.

Operapub

Laurdag 5. oktober kl 21.30 på Teaterkafeen. Billett: 100/60 kroner.

Shining

Søndag 6.10 kl 21 i Teaterkafeen. Opplev Jørgen Munkeby, ein av Noregs største musikarar. Saksofonist i Shining, og frontfigur i Jaga Jazzist, DAMP og det fantastiske elektronika/funk/jazz-prosjektet Bobby Hughes experience. Billett: 120/80 kroner.

Streif

Tirsdag 8.10 på Driv.

Lars Bremnes

Torsdag 10.10 på Skarven. Bremnes ute med si fjerde soloplate: *Røverkistebunn*.

The Rovers

Torsdag 10.10 på Driv. Lokalt band som spelar irsk folkemusikk. Svinger piskene med heftige drikkeviser og forrykende perler for eit øltørst publikum.

Høstsonater

Torsdag 10.10 kl 20 i Sparebankens festsal. 10. Høstsonater med Geir Davidsen på eufonium og Mari-Anne Sagland på flygel. Billett 125/75, student 50 kroner.

We

Torsdag 10.10 på Blå rock. Genierklært, norsk (nesten)stonerrock. Forbigått av norsk presse, men superpopulære overalt i utlandet.

Tromsø internasjonale korfestival

Torsdag 10. til søndag 13. oktober. Mariborski oktet, damekoret Vaiva, kammerkoret Ultima thule og Bodøoktetten blant anna.

Jaga jazzist

Tirsdag 15.10 kl 21 på Driv. Ti mann stort orkester som er kjent for sine fantastiske konsertar. Jazz som glir over i elektronika og rock. I alle fall, rått!

Klubb

Dj Erlend

Onsdag 2.10 Driv. *Hiphop og funky beats leger sjelen* er dagens motto

Dj Nor

Laurdag 5.10 Driv, 4.etg. Funk, groove, sexy rytmar og full fest. Byens beste kjøttmarknad!

Black Sunday

Søndag 6.10 på Kaos. Espen (Dj Espen-Espen) spelar hard, tung, seig musikk og lover at det skal svi.

Dj Espen

Onsdag 9.10 Driv. Trommisen frå Hangface serverer rockesviser, gla rock og metall for musikkelskarar og folk på midtvekefylla.

Dj Bernth

Laurdag 12.10 Driv. *Listepop for kåthet og glede*.

Teater

Stå opp

Onsdag 2.10 på Driv. Jonas Rønning, Pernille Sørensen og Jon Henrik Støme.

Spellemann på taket

19.09-12.10 Storscenen, Kulturhuset. Helge Jordal i musikkalen om det russiske landsbylivet under tsartida

Litteraten

Torsdag 10.10 klokka 21 på Litteraturkafeen. Espen Haa-

vardsholm om Johan Borgen. Billett: 50/30 kroner.

Oslo danse ensemble

Tirsdag 15.10 Storsalen. Riksteateret presenterer ei førestelling med ti dansarar blant anna koreograffert av Jo Strømgren. Repetoaret spenner frå humor til tragedie. Klassisk ballett, show og stepp, moderne intenst eller nakent og rått.

Film

Speil

Verdensteateret 5.10 kl 14.30. Høgdepunktet i Andrej Tarkovskij. Personleg og sterk film om ein døande mann sitt tilbakeblikk på sitt liv, men som også er ein refleksjon over det russiske samfunnet og historie. Eit visuelt meisterverk.

Casablanca

Driv 6.10 kl 20.00. Det er 60 år sidan premieren, og han reknast framleis som verdas nest beste film. Humphrey Bogart og Ingrid Bergman i eit av verdas mest kjente kyss.

Ulvenes klan

Verdensteateret 12.10 kl 14.30. Kostymedrama frå i fjor. Handlinga går føre seg på 1700-talet i Frankrike kor fleire unge kvinner vart drepne av eit uhyre, som sjølv sagt aldri vart funne.

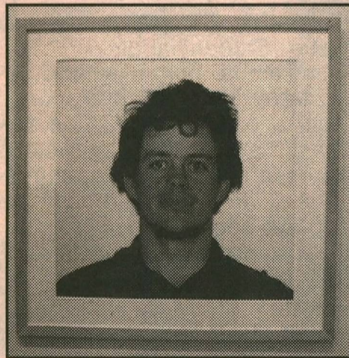
Nazarin

Driv 13.10 kl 20.00. Meksikansk klassikar frå 1958 om landets fattigdom på 50-talet. Det handlar om presten Nazarios vandringer i eit realistisk Mexico, med to prostituerte som følgjesvennar. Er rekna som ein av Luis Bunuel sine beste og viktigaste filmar.

Utstilling

Nordnorsk Kunstmuseum

Jan Groth, *Tegninger*.. Seriar av teikningar som består av minimalistiske teikn som dansar over flater. Dette er Groths forsøk på å rydda opp i sitt formalspråk og nærma seg linjene sin dialog med flata på ein ny måte.

Nordnorsk Kunstmuseum

Tone Vigeland, *Skulpturer*.. Ho er mest kjent som ein nyskapande kunsthåndverkar av internasjonalt format, men viser her ein serie av 19 skulpturar laga av stein innkapsla av bly. Dei reine linjene viser til arketyperiske former som opnar for dialog med tilskodarane. Står til 27. oktober.

Driv

Small is beautiful. 2. etg. Bilete tatt med UiTs elektronmikroskop. Sjå det vakre i dei små, små tinga.

Kysten Restaurant & Café

Hanne Nilsen, *Høst*.. Ny utstil-

ling med akvarellar av Hanne Nilsen frå Karlsøy. Står ut oktober.

Tromsø museum

Nettutstilling. Samling på 50 tusen foto frå 1850 til i dag, hovudsakleg frå Nord-Norge, på www.uit.no/fotoarkivet

Anna

Uka 2003

Måndag 7. oktober vert det idémyldringssmøte for Uka 2003 på Driv klokka 18.00. Uka går av stabelen i mars 2003 og du har nå sjansen til å koma med idear og gode forslag. Du har litt av ansvaret for at Studentveka blir det beste som har hendt byen sidan universitetet vart oppretta. Meir info på <http://www.student.uit.no/uka2003/>.

Årsmøte i SSSR

Sami studeanttaid searvi Romssas (Samisk studentforening i Tromsø) har årsmøte onsdag 2.10 på hum.fak rom E 0105 klokka 18.00. Ønsker nye og gamle medlemmar velkommen.

Lørdagsuniversitetet

Kan kreftgåta løysast? Roy Bremnes, institutt for klinisk medisin, laurdag 5.10 kl 13 på Driv

Swing

Kvar torsdag arrangerer Kom og Dans swingkveld på LHL-huset i Storgatebakken kl 20.00. <http://kodtromo.tripod.com>

Alternativmessa

11.-13. oktober. Nord-Noreg sitt årlege, store, spirituelle treff. Stand, minikurs, føredrag, dans, song og god mat. Vert i år arrangert på Rica Ishavshotell, midt i sentrum.

Driv.inn.kollokkvie

Tysdag 8. oktober på Driv kl 19. Ei forvaltning styrt "utanfrå". EU sin nye fiskeripolitikk. Debatt med innlegg frå Knut Mikalsen ved institutt for statsvitenskap.

Driv.inn.kollokkvie

Tysdag 15. oktober på Driv kl 19. Miljø og helsa v/Margitt Brustad (ISM, Uitø) og Torkjel Sandanger (NILU). Nye miljøgifter i fokus; legemiddelrestar i det marine miljø. v/ Seinorforskar Roland Kalleborn, NILU og professor Einar Jensen, Institutt for farmasi, UiTø.

Lørdagsuniversitetet

Perspektiver på det menneskelege. Frå Primo Levis' Auschwitzforteljingar. Med Anniken Greve, institutt for allmenn litteraturvitenskap. Laurdag 12.10 kl 13.

Tangokurs

Kurs i argentinsk tango helga 4-6. oktober. På Dance studio. Nybegynnarkurs 250,- for student.

Fredagspils

Nå er det endeleg fredagspils på Bodegaen. Byrjar sånn ut på ettermiddagen.

Studentdansing

Aud.max. kvar tysdag frå 18:00 til 20:00. Ulike dansar.

Internasjonalt seminar

10. oktober klokka 20:00 på Mackkjelleren: *Integrering, ei utfordring for kven?*

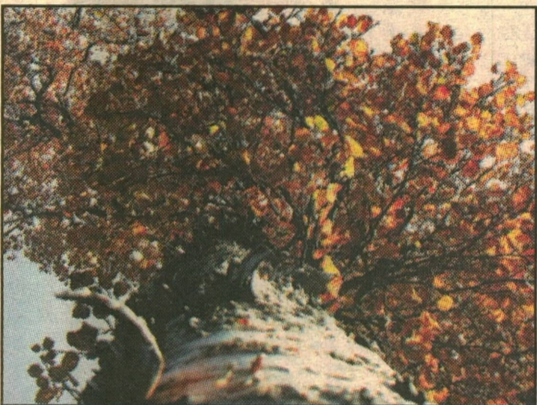
Høsten er her!

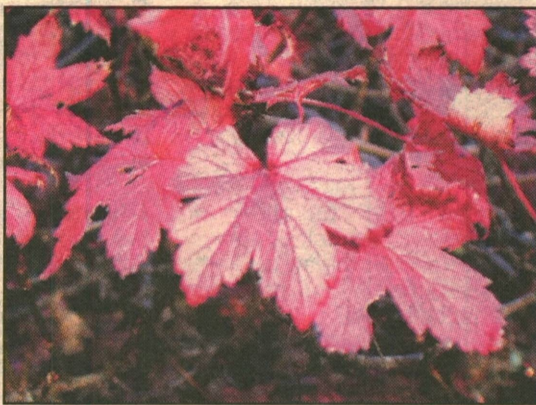
TROMSDALEN: Høstoplevelser har du rett rundt hjørnet.

ROGNEBÆR: Høsten er i alle former og farger..

TRÆR: Høstfargene finner du høyt og lavt.

FLOTTE FARGER: Høsten byr på mange nyanser. Alle foto ANDREAS KVALNES OG BÅRD LUNDE

Høsten har sneket seg til byen og vi har vært en tur ute i naturen med kameraer.

Tekst ANDREAS KVALNES OG BÅRD LUNDE

Det er dugg på ruta når man våkner opp, graderstokken kryper ned mot null og trærne mister sin grønnfarge. Folk kompenserer med varme klær og venter på sommeren. Samtidig skjer det

mye spennende i naturen; alt det grønne blir til rødt, dagene blir kaldere, kveldene blir mørkere, folk blir søvnige og iskrem er ut!

Men vinteren smyger seg også på. Fjelltoppene kler seg i hvitt, nysnøen har lagt seg. Få med deg de fine høstinntrykkene mens du enda kan. Kom deg opp

av godstolen og kom deg ut. Det fins ikke dårlig vær, kun dårlig klær.

(Anders og Bård går første året ved medielinja på Breivika videregående skole og har vert på utplassering i Utopia.)

Ab via

Å bygge er en populær aktivitet på universitetsområdet. Samtidig minsker antallet lesesalsplasser på Mat-Nat drastisk. – Det siste forslaget fra fakultetsledelsen var helt horribelt, sier student Sony Pedersen. Henta fra saken *Klaget på ombygging - tilbudt en pakke Lego*

Ab via har sneket til seg noen refuserte overskrifter fra ukas utgave av Utopia, og presenterer dem her, i all hemmelighet: "Frost ikke singel likevel", "Jødehater slenger dritt med automatpistol", "Ja, jeg er muldvarpen"

Tulleavisa Utopia forsøkte å sette Studenttingets og Studentstyrets organisasjonssekretærer opp mot hverandre i spørrespalten *Duell*, men fikk blankt avslag fra Høgskolens representant. Her er spørsmålene, til de som måtte ha lyst til å prøve seg:

- Hva heter statsministeren i Norge?
- Hvilket år er det i år?
- Har Sveits kyst?

Utopia om to uker: Etter å ha mista skjenkebevilinga på ubestemt tid etter en sak i Utopia fortsetter Driv å kalle seg et studenthus. – Ulovlig, sier leder

i Konkurransetilsynet, Loven I. Handa, og fortsetter: Slik kan vi ikke ha det i Norge i dag! Henta fra saken *Ikke studenthus uten studentøl*

Utopia snarere enn du aner: – Når jeg kom opp hit hadde jeg ingen venner. Jeg har fremdeles ingen venner, men jeg får da i det minste slå på folk, sier Birk Hardbark, medlem av karategruppa til Tromsøstudentenes idrettslag. Henta fra ekstrabilaget *TSI - kom bare ut og lek*

Dei oransje lysa

Tekst KJARTAN OTTERÅ

I den lett skumrande haustlufta blinkar lysa. Småstressa blinking av oransje lys i våt asfalt **Sideblikk** og ut i lufta i Tromsøysundet. Vi har forstått det nå. Kanskje litt seint, men likevel.

I redsla for snøgrensa, nei, ikkje redsla, for vi veit det går bra, vi har gjort det før. Vi kjem alltid i mål. Ofte med blå fingrar og kaldsveitte i ryggen, men like fullt. Vegvesenet og kommunen sine mannskap har latt kaffi vera kaffi og begynt. Grøftene skal gravast før tela kjem og snøen viskar ut dei raude målemerka. Innlevering av semesteroppgåve på tysdag. Dei oransje lysa blinkar. Ikkje av redsel, men for ting som må gjerast. Vi kjem alltid i mål. Men vi gjer ingenting før snøgrensa er nær nok. Det er den same greia kvart semester, eller ikkje berre semester, heile livet. Vegvesenet og kommunen sine arbeidrarar i hektisk arbeid for å få grave igjen grøftene før snøen og tela kjem, og våre egne lett engstelege blikk på pensumlista. Panikken kjem ikkje før du ser eksamensdatoen på mjølkekartongen, heiter det, men snøgrensa når byen før det. Vi skal levera obligatorisk semesteroppgåve. Ingen panikk, men nå må ting bli gjort. Vi kjem nok i mål. Her vi lever i våre parallellunivers. Dei blinkande lysa i Tromsø, med snøgrenser som kjem nærare og nærare. Og våre egne liv med semesteroppgåver som skal skrivast, og veker og månadar som vert etne opp, lenger og lenger inn, til berre sanning og historie står att. Dei oransje lysa lyser for oss. For skippertaka, for det vi har utsett, og for det som blir gjort fordi det må bli gjort. Nå!!

Ukas Hamsun

Ukas Hamsun er presentert i samarbeid med Hamsund-foreninga Landsstrykere

Bergson ha lansert intuisjonen, Einstein relativitetsteorien, jeg er blank, har ingen forutsetninger, vet intet, har ikke engang eksamen fra en skole.

(Festina Lente, artikkel 1928)

Ukas dikt

Si høyt til deg selv:

"NÅR EKISTERER DET JEG SIER?"

vær stille ett minutt.

Erlend Hegnar

